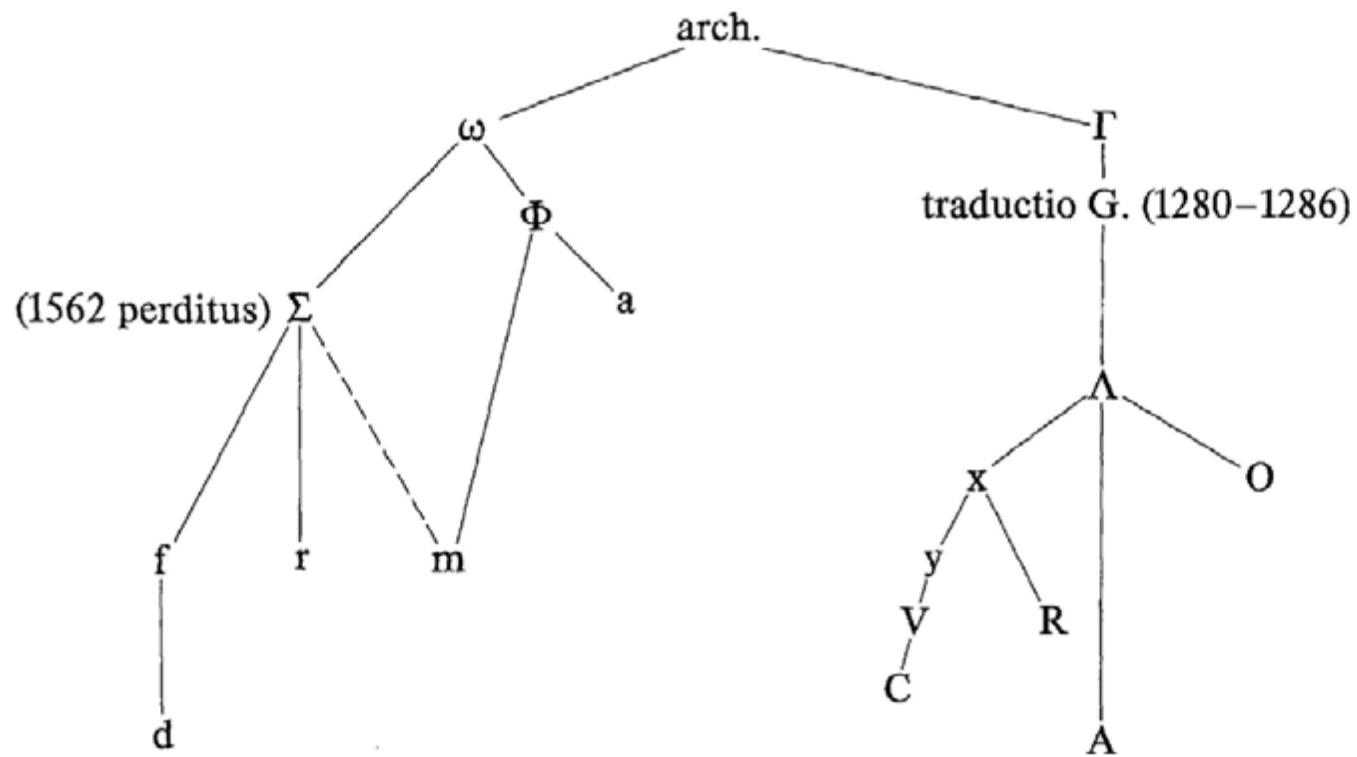

STEMMA
(Porphyrius, Fragmenta, p. XXXI)

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

PORPHYRII PHILOSOPHI
FRAGMENTA

EDIDIT

ANDREW SMITH

FRAGMENTA ARABICA

DAVID WASSERSTEIN

INTERPRETANTE

STVTGARDIAE ET LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI MCMXCIII

Gedruckt mit Unterstützung der Förderungs-
und Beihilfefonds Wissenschaft der VG WORT GmbH,
Goethestraße 49, 80336 München

Die Deutsche Bibliothek – CIP-Einheitsaufnahme

Porphyrius:
[Fragmenta]
Porphyrii Philosophi fragmenta / ed. Andrew Smith.
Fragmenta Arabica David Wasserstein interpretante.
Stutgardiae ; Lipsiae : Teubner, 1993
(Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana)
ISBN 3-8154-1721-X
NE: Smith, Andrew [Hrsg.]; Porphyrius: [Sammlung]

Das Werk einschließlich aller seiner Teile ist urheberrechtlich geschützt. Jede Verwertung außerhalb der engen Grenzen des Urheberrechtsgesetzes ist ohne Zustimmung des Verlages unzulässig und strafbar. Das gilt besonders für Vervielfältigungen, Übersetzungen, Mikroverfilmungen und die Einspeicherung und Verarbeitung in elektronischen Systemen.

© B. G. Teubner Verlagsgesellschaft Leipzig 1993

Printed in Germany
Satz und Druck: INTERDRUCK Leipzig GmbH
Buchbinderei: Leipziger Großbuchbinderei GmbH

uxori
filiisque meis

PRAEFATIO

Ne quis miretur, reliquias operum philosophi qui tantam auctoritatem apud posteros habuerit perpaucas nostram usque ad aetatem esse traditas, primum est dicendum multos Porphyrii libros propter hanc ipsam auctoritatem esse deletos, cum philosophi posterae aetatis Porphyrii sententias exscoliatis ita in suos libros comprehendissent ut nullo modo extricarentur. neque enim veri simile est Porphyrii *commentarios in oracula Chaldaica* saepe esse perfectos postquam eadem oracula Iamblichus et Proclus laboriose atque amplissime commentati sunt.¹ multa quoque eorum quae Porphyrius de Platone conscripsit in eos commentarios intexta sunt quos illi in *Timaeum* et in *Parmenidem* composuerunt.

Haud dubium est quin posteri multa, quae ex operibus eorum qui ante Porphyrium scripserunt vel ad verbum citant vel summatim referunt, ex Porphyrio ipso hauserint², qui non solum scriptores priores nomine laudavit sed etiam fontes ipsos saepe ad verbum exscripsit, id quod facile intellegit qui opera quae supersunt inspexerit. nam si quis fontes Calcidii, ut exemplo utar, extricare conabitur, videbit illum sententias et verba ipsa antiquorum philosophorum, praecipue Numenii³, de Porphyrio deprompsisse.

Deinde incertum est an magna pars operum Porphyrii,

1 Cf. Westerink, Mnem. 10 (1942) 275 sq.

2 Cf. Dörrie, Theiler, Entretiens sur l'antiquité classique V, 233; 236.

3 Cf. Waszink, Calc. Comm. intr. passim et praecipue LXXX-LXXXI.

praecipue eorum in quibus res difficiles tractaverit, late in usu fuerit, praeterea cum quod lectoribus placet, id profecto aut ad conservandos libros aut ad extinguidos conduceat. opus enim quod nunc *vita Pythagorae* appellatur eo superest quod liber primus *historiae philosophiae*, qui per vitam et doctrinas Pythagorae ad philosophiam exhortatus est, eos qui saeculo quarto litteras de philosophia legebant magis delectavit quam libri tres posteriores ex quibus fragmenta solum nobis tradita sunt. tractatus quoque *de abstinentia* et *epistulam ad Marcellam* ideo superstites esse manifestum est, quod homines tum magis allcti sunt in illud philosophiae genus quod res ethicas modo simplici non sine ornamento religioso atque mystico explicat. sed ex omnibus Porphyrii scriptis illae introductiones in Aristotelis opera logica longe maxima fama fruebantur non solum propter utilitatem sed etiam cum Christianis vix quicquam praebuissent quod reprehenderent. nihilominus bene est notandum inter haec studia logica illos commentarios prolixiores in *Aristotelis Categories* (P. 3) usque ad nostram aetatem non pervenisse, partim cum in opera posteriorum commentatorum inclusi essent, partim quod nimis difficiles erant et argumenta fortasse controversa proposuerunt.

Opinio, quam contra Porphyrium adversarii Christiani habebant, et damnatio publica effecerunt ut opera eius saepe non superessent nisi ab ipsis auctoribus Christianis citata essent. nam assiduo in Porphyrii *contra Christianos* libros impetu suscepto haud est mirandum alios quoque Porphyrii libros sublatos esse. praeterea id quod Porphyrius saepe cum haereticis Christianis nominatur¹ fortasse significat ecclesiasticos eum condemnavisse non solum quod librum contra Christianos conscripsisset sed etiam

1 Cf. 38–43 T.

quod quaedam doctrinae eius metaphysicae Arianis subsilio esse visae essent.

DE FRAGMENTORVM COLLECTIONE

Dispersa Porphyrii scripta primus colligere conatus est Lucas Holstenius.¹ multis annis post J. Bidez, qui in appendicibus sub finem libri Vie de Porphyre titulos omnium Porphyrii librorum descripserat et fragmenta librorum *Περὶ ἀγαλμάτων* atque *de regressu animae* ediderat, laborem denuo incepit, sed antequam perficeret e vita discessit. schedulae eius primo Erico R. Dodds, deinde Henrico Dörrie et Ricardo Walzer traditae sunt. ne illis quidem satis fuit temporis ut talem laborem susciperent; nam interea cum in libellis quos Theiler, Waszink, Courcelle, Hadot et permulti alii in lucem protulerunt philosophi theologique posterae aetatis a Porphyrio passim sua deprompsisse demonstrati essent, fines laboris huius fere ultra quam fieri possit prolati esse videbantur. illae vero posteriorum doctrinae quae sententiis Porphyrianis imbutae esse videntur, quamquam Porphyrio ipsi cum anonymae sint magna ex parte adscribi non possunt, tamen propter doctrinarum gravitatem et utilitatem ad explicandum quomodo philosophia neoplatonicorum gradatim sit commutata maximi sunt momenti.

¹ Porphyrii Philosophi liber de vita Pythagorae. Eiusdem Sententiae ad intelligibilia ducentes. De Antro Nympharum, quod in Odyssaea describitur. Lucas Holstenius latine vertit, dissertationem de vita et scriptis Porphyrii et ad vitam Pythagorae observationes adiecit, Romae 1630.

DE PRINCIPIIS HVIVS EDITIONIS

Labore fragmenta colligendi suscepto certe non ignorabam sententias multas quae studiis philosophorum maxime utilitatis essent in his sententiis anonymis inveniri posse. sed et impossibile et, quod ad philologiam attinet, vitiosum esset, si in hac editione hanc Porphyrii nomine non signatam materiam comprehendere conarer, quae tam variis gradibus ambiguitatis Porphyrio adscribitur ut solum in libris commentariolis ornatis plane explicari possit. itaque ea sola comprehenduntur quae sine dubio a Porphyrio manant – id est quae nomine Porphyrii ornantur – ut hoc corpus Porphyrianum satis confirmatum se coticulam, ut ita dicam, ad eas sine Porphyrii nomine traditas sententias adjudicandas vel abiudicandas praebeat. quae cum ita sint, locos in quibus sententiae Porphyrianis similes inveniuntur in apparatu ut potui exscrispi.

Omisi quoque opera quaedam quorum fragmenta numerus sunt edita: *commentarios in Timaeum* (P. 14), *commentarios in Enneadas* (P. 21), *chronica* (P. 23), *epistulam ad Anebonem* (P. 46), *contra Christianos* (P. 48) et *quaestiones in Homeris Iliadem et Odysseam* (P. 55). nam si haec, quae iam separatim praestant, inclusissem, nimio pondere hic tomus oneratus et praeter necessitatem ea iterata essent quae partim scilicet denuo redigi opus est, sed forma ampliore quam in hac editione praeberi potest. saepius tamen textum iteravi aut testimonia inclusi si quando hoc vel utile vel magni momenti esse videbatur. quamquam fragmenta e fontibus tam diversis derivata omnia eodem modo tractare atque disponere conatus sum – et id certe maximam mihi difficultatem afferebat – saepius necesse erat alia aliis modis disponere quo lector hac editione facilius uteretur.

DE RATIONE FRAGMENTA DISPONENDI

Prima pars huius editionis testimonia de Porphyrii vita et operibus continet, secunda quae est amplissima constat e fragmentis quae certis Porphyrii operibus adscribi possunt. qua in parte Porphyrii opera quorum tituli nobis traditi sunt, ne illis quidem omissis quorum textum non iteravi, omnia enumerantur. sub finem uniuscuiusque Porphyrii operis disponuntur illa fragmenta quae certo loco adscribi non possunt. tertia pars, quae secundum philosophiae partes disponitur, ea fragmenta continet quae, cum nulli operi Porphyrii certe adscribi possint, fragmenta incertae sedis designavi.

De Porphyrii operum divisione quam Bidez excogitavit pauca nunc animadvertam.

Quamquam in operibus philosophi Platonici edendis Aristotelica magis convenire videtur Platonica primo loco disponere, ordinem tamen a Bidez constitutum servavi, quia Porphyrius de studiis Aristotelicis tam bene meritus est ut haec studia eis qui philosophiae neoplatonicorum operam dare voluerunt primum gradum preeberent. haud dubium est quin aliorum in Aristotelem commentariis diligenter comparatis Porphyrii vestigia plura, in quibus nomen scilicet eius non affertur, extrahi possint.

Septem inclusi in opera Platonis commentarios (*in Cratylum, in Sophistem, in Parmenidem, in Timaeum, in Philebūm, in Phaedonem, in Rempublicam*) et libellum quendam *de Symposium*, qui titulum habet Περὶ ἔρωτος τοῦ ἐν Συμποσίῳ. lexicon, quod Suda dicitur, silentio omnes praeterit commentarios nisi *Isagogen*, opus scilicet non ratione commentariorum compositum, cuius mentionem omissio Aristotelis nomine facit, id quod de libello magis quam de commentariis admonet. simili modo Sudae indices

qui aliorum neoplatonicorum opera comprehendunt commentarios non late circumferri solitos esse demonstrant.¹ quod ad commentarios attinet, solum de eis quos *in Platoni Timaeum* conscripsit dubitari non potest quin ratione commentariorum sint compositi; de aliis vero fragmentis diiudicari non potest utrum Porphyrius omnes vel partes selectas commentatus sit an locos Platonicos variis in libellis in quibus quaestiones singulas tractavit sparsim adhibuerit. nihilominus lectori utilius videtur testimonia fragmentaque omnia in uno loco collocare quam ad obscuritatem incertae sedis relegate. praeterea argumenta existant aliqua haud spernenda quibus haec fragmenta in libros singulos disponi possunt quamquam quo ambitu et scopo sint conscripti nescimus.

Duorum aliorum commentariorum habemus titulos,
in Sophistem nam Boethius *commentariorum in Sophistem* mentionem facit.² Boethii *de divisione* tractatum totum inclusi cum quae Boethius ipse in praefatione dicit demonstrent eum Porphyrio fonte usum esse.³ non sine causa arbitramur Boethium Porphyrium accuratius secutum esse (cf. locos verbis et sententiis congruentes quos in apparatu adhibui), cum Andronicum, quem citat, solum e Porphyrio haurire potuisset. haud est putandum Boethium, qui Porphyrii in Aristotelem commentarios diligenter perlegisset, hunc titulum sententiis adscripturum fuisse quas in quibusdam in Aristotelem commentariis invenisset.

1 *Commentariorum in Rempublicam* sub voc. Πρόκλος (IV 210,11) et Συγιανός (IV 478,24) mentionem facit. de Plutarchi et Iamblichii commentariis nihil refert.

2 Iamblichus quoque *comm. in Sophistem* conscripsisse videtur, cf. Dillon, Iamb. 245.

3 Cf. C. Prantl, Geschichte der Logik I 686; F. Littig, *Andron. II* (1894) 12–13; M. Plezia, *De Andron. stud.* 10–11; Courcelle, *Les lettres grecques* 265; Moraux, *Arist.* I 120–132.

praeterea, quamquam Boethius multa commutavit, Plezia¹ vestigia quaedam detexit quae rationem et ordinem commentariorum in Platonem indicant. nihil tamen proficit removere quae Boethius Latine addidit, cum Boethii tractatus magna ex parte Porphyrium sequatur et exempla Romana facile cognosci possint.

Restat ut pauca de textu Boethii *de divisone* dicam. cum plus operae atque laboris sit tot codices perscrutari et qua ratione hi inter se cohaereant investigare, quam ut in hac editione suscipiatur, textum plerumque sequor quem Glareanus ex tribus codicibus constituit, qui non superesse videntur – nempe codice quam ipse possedit; codice e bibliotheca monasterii sancti Bonifacii Amorbachiae²; codice quem Glareanus veterem appellavit et ab Iohanne Kern, abate monasterii sancti Georgii in Hercynia Sylva³, recepit. praebet Glareanus lectiones meliores quam duo veteres codices, Monacensis lat. 6372 et Aurelianensis 267 saeculo decimo exeunte scripti qui e communi fonte fluxisse videntur. porro codicis Monacensis litterarum formae demonstrant⁴ hunc codicem vel ipsum

1 Cf. Plezia 11–12.

2 Cf. Katalog über die Fürstlich Leiningische Bibliothek der vormaligen Benediktiner-Abtei in Amorbach, Unterfranken, Amorbach 1851; P. Lehmann, Die Bibliothek des Klosters Amorbach, Studien und Mitteilungen zur Geschichte des Benediktiner-Ordens, München 1930, 264–300.

3 Monasterium sancti Georgii in Silva Nigra, cf. Germana Benedictina V, Baden-Württemberg, 242–253. Iohannes V. Kern abbas erat a. 1530–1566; bibliotheca detrimenta accepit annis 1224, 1495, 1633 (et 1637 in oppido Villingen, quo post reformationem multi libri apportati erant).

4 Cf. Daniel, Münchner Beiträge zur Mediävistik u. Renaissance-Forschung 11, München 1972, de episcopo Gottschalk (944–1006) cf. Brunhölz, Die Freisinger Dombibliothek im Mittelalter, Diss. München 1961, 374 sq.; 418 sq.; 425.

a parte Galliae in orientem spectante venisse vel de alio codice esse descriptum qui illinc venerat. in his duobus codicibus multae inveniuntur correctiones traditioni Glareani persimillimae. editionem quoque principem adhibui quam ex codicibus in Italia collocatis, quos perlustrare non potui, pendere probabile est.

in Phaedonem Dubitari potest an Porphyrius *commentarios in Phaedonem* conscriperit, cum quae fragmenta exstant libello qui universiora complexus est (e. g. *de regressu animae*¹) adscribi possint. sed quae Damascius affert verba magni momenti sunt, cum haud veri simile sit Damascium tractatum, qui *commentariorum rationem* non sequitur, *ὑπόμνημα* appellavisse.²

in Philebum Quae Damascius in *commentariis suis in Philebum* e Porphyrio hausit, locos Platonicos ita tractant ut ex *commentariis* deprompta esse videantur. id eo quoque confirmatur quod Damascius titulum operis Porphyrii silentio praeterit, quod non fecisset nisi e *commentariis* excerpisset. verba denique Simplicii ἐν τῷ Φιλήβῳ non possunt significare ‘in *Philebo* Platonis’ sed ‘in eius (i. e. Porphyrii) *Philebo*’ i. e. in eius *commentariis in Platonis Philebum*. at similia verba ad *Cratylum* pertinentia quae in anonymi lexico traduntur breviora sunt quam ut eodem modo intellegantur.

in Parmenidem Nusquam *commentariorum in Parmenidem* in fontibus mentio est facta. sed illo loco quem Damascius adhibuit ita de singulis agitur ut negare vix possis quin ex *commentariis* sit depromptus. glossae quoque marginales, quae in quibusdam Procli *commentariorum in Parmenidem*

1 Cf. Macr. somn. I 13,5–20; Courcelle, *Les lettres grecques* 25–28; Flamant 587–592; ad P. 17 incerta.

2 *ὑπόμνημα*(τα) = *commentarii in Platonem*, cf. Dam. vit. Isid. 66,10 (sc. *Μαρίνος*) *ὑπόμνημα πολύστιχον εἰς Φίληβον συντάξας τοῦ Πλάτωνος*, 198,6; 201,7.

codicibus traduntur, etsi Porphyrium commentarios conscripsisse non demonstrant, *Parmenidem* tamen eum interpretatum esse indicant. quia Proclus antiquorum sententias saepe refert, nomina vero raro adicit, eas quas Dillon Porphyrio adscripsit¹ in apparatu, non in textu adhibui. quae Calcidius comm. 272 (cf. ad P.13) dicit, si e Porphyrio pendent, *commentarios in Parmenidem* eum conscripsisse indicare possunt. reliquum est ut breviter exponam me neque in textu neque in indice operum Porphyrii comprehendisse anonymi *commentarios in Parmenidem*, quos P. Hadot Porphyrio adscripsit, quia adhuc pro certo haberi non potest Porphyrium eos conscripsisse. et quamquam ad historiam philosophiae neoplatonicorum scribendam illos commentarios maximi esse momenti negari non potest – qua re, ubi fieri potuit, et textum et ea quae Hadot magna cum eruditione disseruit in apparatu adhibui – illa principia quae in hoc volumine valere supra nuntiavi omnino repudiavisse, si eos in hac editione comprehendissem.

Concedamusne Porphyrium commentarios in omnes libros Platonis *reipublicae* conscripsisse? fragmenta omnia quae exstant ad fabulam in libro decimo descriptam pertinent. si ea quae Proclus in Tim. I 115,14 sq. de somnio Agamemnonis narrat e Porphyrio pendent et de *commentariis in Rempublicam* deprompta sunt², unum habemus indicium quo adducimur ut putemus Porphyrium *reipublicae* alias partes quam fabulam Eridis commentatum esse.

Testimonia tantum adieci eorum commentariorum quos Porphyrius in *Plotini Enneadas* conscripsisse dicitur. Plotiniana

1 Cf. P. 7 incerta.

2 Cf. Plat. resp. 383 a 7–8; Porph. 406 F; Courcelle, Les lettres grecques 24 n. 2; Flamant 162–163.

nam illa Plotini paraphrasis arabica, quae sententias Porphyrianas fortasse continet, vix intellegitur, nisi una cum textu Graeco *Enneadum*, ut in editione ab Henry-Schwyzer curata, perlegitur.

historica Utrum Porphyrius *chronica* ea forma qua nunc exstant conscripserit an res chronicas aliis in libris comprehendebit, nuper disputatum est. de hac re deque aliis quae adhuc discerni non possunt semper conabar fontes antiquos et quae recentiores de eis disseruerunt lectori praebere, ut res ipsas perscrutatus suo Marte consilium denique caperet.

Quia neoplatonicorum doctrinae inter se saepe cohaerentes alligantur, multa quae singulis partibus adsignata sunt quas Metaphysica, Ethica, Mythica et Mystica, HomERICA et cetera inscripsi, alias in partes aequo modo transferre possis. has divisiones in primis non ita intellegi volo ut ea, quae mythica et mystica designantur, ab illis, quae Porphyrius metaphysice et ethice scripsit, seiuncta et adversa videantur. nam, ut exemplum praebeam, de ratione ipsa Porphyrii libri *de philosophia ex oraculis haurienda* adhuc disputatur. quo in libello, si quis tituli et fragmentorum quorundam rationem habuerit, certe non negabit sententias graves et rationales a Porphyrio proponi.

Propter varietatem fontium et Porphyrii ipsam scribendi rationem a principiis supra nuntiatis interdum mihi opus est paulo digredi, ne res obscuretur. id quod praecipue demonstratur fragmentis operis *de regressu animae*. quamquam enim nuper asseveratum est tale opus Porphyrium non composuisse et haec fragmenta aliis Porphyrii libellis esse adsignanda, mihi tamen longe melius esse videbatur fragmenta quae huic operi adscribi possunt in eodem loco collocare. qua in re paulo liberius ea inclusi quae huic libello certe adscribenda esse non

demonstrare, sed magna cum probabilitate indicare possum, si quis Augustini rationem citandi inspexerit. omnia haec fragmenta collocavisse multum prodest ad elucidandum an Porphyrius opus quod nunc *de regressu animae* nuncupatur re vera conscripserit et hoc titulo ipse ornaverit. sed cavendum est, ne quis falso putet, si sententiae simillimae reperiantur, ex uno atque eodem opere eas necessario semper manavisse. nam sententiam quae saepe Porphyrio adscribenda est ‘omne corpus est fugiendum’ in pluribus libellis Porphyrius iteravisse potest. praeterea in parte secunda operis *de civitate dei*, qua haec sententia saepe reperitur, Augustinum puto Porphyrii libellum non diutius ante oculos habentem huius sententiae memoriam dum tractatus Platonicorum perlegat revocavisse. itaque talia uncis inclusa inter fragmenta operis *de regressu animae* inserui.

Textum *quaestionum mixtarum* ab H. Dörrie iam constitutum eo consilio inclusi, ut textum, qui in editione a Dörrie curata commentariolis intermissus est, continuum praeberem. accedit quod brevis est et argumenta gravia continent.

Cum difficile sit diiudicare quot commentarios atque libellos singulos de Homero Porphyrius conscripserit et *Homericarum* quomodo eis fragmenta adsignare oporteat, omnia quae ad Homerum pertinent, quo facilius inter se comparari possent, in uno loco collocavi. ideo ea fragmenta quae certo Porphyrii operi adsignari non possunt fragmentis operis *de Styge* subiunxi. cum denique quicquid disputationis philosophicae in his fragmentis sit ex Homeri textu exoriatur, recte cum aliis Homericis collocantur.

Quaestionum Homericarum reliquiae a Schrader editae, *quaestiones Homericæ* quas, libro primo quem A. Sodano diligenter editum per vulgavit excepto, denuo investigari atque edi opus est, tantae molis sunt ut in hac editione non comprehendan-

tur. sub hunc titulum tamen fragmenta posui quaedam quae Schrader separatim perulgavit et libello adscripsit *Περὶ τῶν παραλειμένων τῷ ποιητῇ δυομάτων* inscripto, qui probabiliter pars *quaestionum Homericarum* fuit.

P. Omnia Porphyrii opera numero et littera P. (= Porphyrius) designantur, e. g. P. 6 in *Aristotelis Sophisticos elenchos*.

Omnia testimonia fragmentaque una serie numerantur. T testimonia, quae littera T distinguuntur (e. g. 28 T), plerumque ante fragmenta operis quod illustrant collocavi. in hac editione testimonia appellantur ea quae titulum et alia externa illuminent neque sententias referunt.

F Littera F (Fragmentum) ornavi non solum ea quae e Porphyrio ad verbum citata sunt sed etiam omnes locos qui sententias Porphyrii referunt. quae verbatim citata sunt, uncis duplicibus (« ») inclusa litteris erectis exciduntur. si in eis fragmentis quae verba ipsa Porphyrii non tradunt valde manifestum est, quae sententiae Porphyrio attribuendae sint, textum signis non oneravi; sed seu dubitatur sive extricare utile videtur quid Porphyrio, quid testi sit attribuendum, aut in apparatu adiumenta quae-dam praebui aut Porphyrii sententias litteris Graecis erec-tis (litteris Latinis inclinantibus) excussi.

Si dubitatur cui Porphyrii operi adscribendum sit frag-
?F mentum, signum? posui.

[?F] Si incertum est an Porphyrio adscribendum sit frag-
mentum, uncis quadratis numerum fragmenti inscripsi.

Ea quae dicunt auctores et antequam et postquam Porphyrii sententias rettulerunt, liberius adhibui ne lec-tori semper necesse esset editionibus aliis uti. quae con-tra Porphyrium scripserunt nonnumquam inclusi eo con-silio, ut Porphyrii argumenta in lucem proferrentur. haud opus est admonere eum qui haec studia diligenter fovere

velit, has reliquias in contextu latiore perscrutari opor-
tere.

Fragmentorum fontes supra fragmenta inscribuntur, si
plures sunt fontes, in apparatu fontium separatim infra ^{apparatus}
laudantur ^{fontium}.

In testimoniorum apparatu locos varios quibus frag- ^{testimoniorum}
menta illuminarentur collocavi. quattuor sunt genera
distinguenda. sunt loci qui in fragmentis et testimoniis
laudentur; sunt qui Porphyrii doctrinarum fontes illu-
strent; sunt qui demonstrent quomodo post Porphyrii aet-
atem doctrina quaedam explicata sit (hac in re adhibui
praecipue eos locos qui Porphyrii doctrinam redolent aut
sententias eius fortasse tradunt); accedunt denique libri
virorum doctorum nostrae aetatis.

Tot fontibus adhibitis necesse erat ut editionibus iam ^{criticus}
perulgatis niterer. quarum apparatus criticos alios alio
modo instructos nec aequa diligentia curatos, ut unifor-
mes essent, commutare non potui, nisi codices omnes de-
nuo examinavissem. quod raro feci (Nemesii codices ex-
aminavi Monacenses gr. 562, 419, 536, 29, Boethii
Monacensem latinum 6372 et Aurelianensem 267 quem
imaginibus lucis ope confectis usus perscrutavi). illis lo-
cis, quibus Porphyrii ipsa verba exstant, apparatum am-
plius instruxi.

In appendice, quae conspectum continet auctorum et ^{conspectus}
editionem e quibus fragmenta afferuntur, siglorum con-
spectus eos solum codices comprehendit qui in apparatu
huius editionis adhibentur. quae inter codices intercede-
ret ratio, uncis a sinistra codices coniungentibus inter-
dum illustravi. qui codices raro adhibentur uncis inclusi.

Restat ut eis qui me in hac editione paranda adiuver-
unt breviter gratias agam, F. Lasserre, E. des Places,
P. Burguière, F. Romano, H. D. Saffrey, C. Steel,

D. O'Meara, qui mihi lectiones ex editionibus quas nunc parant amicissime transmiserunt. gratias plurimas ago E. Lamberz qui magnam huius editionis partem diligenter perlegit et multa quae sunt maximae utilitatis mihi proposuit. gratiae quoque sunt habendae Academiae Regiae Hibernensi et Institutioni Humboldtianae quae mihi stipendiis liberaliter subvenerunt, necnon E. Vogt, litterarum Graecarum apud Universitatem Monacensem professori, et Bibliothecae Instituti Philologiae Classicae eiusdem Universitatis custodibus. praeterea silentio non transierim eos qui me auxilio consilioque exhortati sunt, A. H. Armstrong, M. Brennan, J. Dillon, C. McCarthy, J. J. O'Meara, J. A. Richmond, G. Watson, familiam denique meam quae me magna cum patientia sustinuit et cui hoc volumen dedicavi.

Scribebam Dublini mense Februario 1988

A. S.

DE FRAGMENTIS ET TESTIMONIIS ARABICIS ET SYRIACIS

Vtcumque mihi contigit ut textum Arabicum adipisci possem, Anglice denuo reddidi et translationes priores adnotavi. si tamen textus Arabicus mihi praesto non fuit et translationes iam pervulgatas adhibere necesse fuit, quod semper in fragmenti titulo perspicue nuntiatur, nihil commutavi nisi quod ad litteras Arabicas in Anglicas transferendas attinet.

Verba Arabica in litteras Anglicas ita transtuli ut in illis libris *Encyclopaedia of Islam* appellatis comprobatur, nisi repugnantibus orthographicis moribus eorum qui Anglice loquuntur, videlicet: lineam subter litteras duplices

(e.g. *kh*) non duxi; *q* = *k*, *j* = *dj*. si principia alia in translationibus aliorum adhibitis sunt observata, haec retinui.

Cum lingua Arabica vocalium brevium signa nulla, longarum solum *a*, *i*, *u* habeat et punctis omissis litterarum significatio omnino commutetur, verba quae ex linguis aliis sunt derivata difficultates permultas praebent. haec saepe ab Arabicis scriptoribus penitus corrupta sunt cum ipsi verborum rationem non intellexissent, itaque lectionem semper eligere conatus, quae verbo Graeco proxima esse videtur, varias lectiones tamen adhibui si quando has lectiones profuturas esse putabam, praecipue cum punctis omnibus omissis singula signa vel quinas diversas litteras significare possent. nomina denique quae Latine *-ius* et Graece *-ιος* cadunt et Arabice forma indicantur quae *-iyus* intellegitur, in hoc volumine *-iyus* scribuntur quod verbo Graeco similius esse videtur.

Scribebam Dublini mense Februario 1988

D.W.

CONSPECTVS AVCTORVM
EDITIONVMQVE

Auctores graeci et latini

ACTA CONCILIORUM OECUMENICORUM, ed. E. Schwartz, Berlin
1927-

AENEAS GAZAEUS Theophrastus, ed. M. E. Colonna, Napoli 1958

- A Parisinus gr. 460, saec. XVI
B Parisinus gr. 1058, saec. XVI
D Bruxellensis 31, saec. XVI
F Parisinus gr. 461, saec. XVI
M Monacensis gr. 564, saec. XVI
N Ottobonianus 191, saec. XVI
O Oxoniensis Bodl. Miscell. 25, saec. XVI
V Venetus Marcianus 496, saec. X-XI
Tr. Ambrosius Traversarius, trad. lat., Venetiis 1513
Wf. ed. I. Wolfius, Theologorum quorundam Orthodoxorum libri graeci, Tiguri 1559
Bt. ed. C. Barthius, Lipsiae 1655
Bois. ed. J. F. Boissonade, Paris 1836
duae traditiones discernuntur VONAFBD (praec.
AV) = Ω et M. usus est Tr. codice de quo M fluxit

AMMONIUS In Aristotelis Analyticorum priorum librum I commentarium, ed. M. Wallies (CAG IV 6), Berlin 1899

- In Aristotelis De interpretatione commentarius, ed.
A. Busse (CAG IV 5), Berlin 1897
A Parisinus gr. 1942, saec. XIII vel XIV
F Laurent. LXXI 3, saec. XIII ex.- XIV in.
G Laurent. LXXII 7, saec. XIV
M Monacensis gr. 222, saec. XIII vel XIV
In Porphyrii Isagogen sive quinque voces, ed. A. Busse
(CAG IV 3), Berlin 1891

- D Laurent. X 26, saec. XIII
 E Marcianus gr. 225, saec. XIV
 M Monacensis gr. 222, saec. XIII vel XIV
 V Vindobonensis 139, saec. XIV
 pr. ed. princeps, Venetiis 1500
 Brand. Scholia in Aristotelem, ed. C. A. Brandis, Berlin 1836

ANECDOTA GRAECA I, ed. I. Bekker, Berlin 1814
 Parisinus Coisl. 345 (Sequerianus), saec. X
 cf. Devreesse, Le Fonds Coislin, Paris 1945, 329–330

ANECDOTA GRAECA III, ed. I. Bekker, Berlin 1821
 Parisinus gr. 2630 (Anon. Lex. ex Suda), saec. XII–XIII

ANECDOTA GRAECA e codd. manuscriptis Bibliothecae Regiae Parisiensis, t. II ed. J. A. Cramer, Oxford 1840
 Parisinus gr. 854 (Anon. Chron.), saec. XIII
 cf. R. Wuensch, Lydus mens., praef. xxix

ANONYMUS AURELIANENSIS II De paralogismis, ed. S. Ebbesen, Commentators and Commentaries on Aristotle's Sophistici Elenchi, Corpus Latinum Commentariorum in Aristotelem Graecorum (CLCAG) VII 2, Leiden 1981 (cf. Ebbesen, Cahiers de l'Institut du moyen âge grec et latin [CIMA] 16 (1976) 15–84)
 Orléans 283, saec. XII

ANONYMUS Contra philosophos, ed. D. Aschoff (Corpus Christianorum, Series Latina LVIII A), Bruxelles 1975
 Anonymous Commentary on Aristotle's De Interpretatione, ed. L. Tarán (Beiträge zur Klassischen Philologie 95), Meisenheim 1978
 P Parisinus gr. 2064, saec. XI

ATHANASIUS Prolegomena in Hermogenis *Περὶ στάσεων*, ed. H. Rabe (Prolegomenon Sylloge), Lipsiae 1931

AUGUSTINUS De civitate dei, edd. B. Dombart et A. Kalb, Lipsiae 1928 (= Corpus Christianorum, Series Latina XLVII, 1955)

- V Veronensis XXVIII (26), saec. V (lib. XI–XVI)
- C Corbeiensis (Paris. 12 214 et Petropolitanus Q. v. I no. 4), saec. VI (I–X)
- R Monacensis 6259 (Frising.), saec. X (XV–XXII)
- A Monacensis 3831 (August.), saec. X (I–XXII)
- F Monacensis 6267 (Frising.), saec. IX (I–XVIII)
- K Coloniensis 75 (Darmstadt 2077), saec. VIII (I–X)
- G Sangallensis 178, saec. IX (I–XXII)
- r Monacensis 13 024 (Ratisbon.), saec. X (I–XXII)
- B Bernensis 12–13, saec. XI (I–XXII)
- D Bernensis 352, saec. XI (X?) (XIX–XXII)
- H Monacensis 28 185 (August.), saec. XIII (I–XXII)
- a Parisinus 2050, saec. X (I–XXII)
- b Parisinus 2051, saec. X (I–XXII)
- e Parisinus 11.638, saec. X (I–XXII)
- g Parisinus 12.215 (Corbeiensis), saec. X (XVI–XXII)
- p Patavinus 1469, saec. XIV (I–XXII)
- l Lugdunensis n. 606, saec. IX (I–XXII)
- (β) Bernensis 134, saec. X
- s spec. cod. S. Crucis n. 138, saec. X)
- ed. Ben. Sancti Augustini Opera, ed. opera et studio monachorum ordinis S. Benedicti e congregatione S. Mauri, VII, Paris 1685
- v ed. Duebner, Paris 1838
- Hoffm. ed. E. Hoffmann (CSEL XL), Vindobonae 1899–1900
- De consensu evangelistarum, ed. F. Weihrich (CSEL XLIII), Vindobonae 1904
- Epistulae, ed. A. Goldbacher (CSEL XXXIV) (ep. XXXI–CXXXIII), Vindobonae 1898

Sermones, ed. Ben., Paris 1685 (Patrologia Latina 38)
 Libri duo retractionum, ed. P. Knöll (CSEL XXXVI),
 Vindobonae 1902

BASILIUS MINIMUS Scholia in S. Gregorii Orationes, ed. A. Jahn,
 Patrologia Graeca 36, 903–916, Paris 1858
 Monacensis gr. 34, saec. XVI

BOETHIUS De divisione (cf. praef. XI)

- A Monacensis 6372 (Frising. 172), saec. X ex.
- O Orléans 267 (223), saec. X ex.
- a ed. princeps, Venetiis 1491
- b Opera omnia ed. H. L. Glareanus, Basileae 1546
- De syllogismo categorico, ed. Glareanus Patrologia Latina 64, 793–832
- Commentarium in librum Aristotelis *Περὶ ἐρμηνείας*,
 ed. C. Meiser, II, Lipsiae 1880
- S Vindobonensis (Salisb. 10) 80, saec. X
- F Monacensis 6366 (Frising. 166), saec. XI (a t. II 171
 saec. X)
- T Monacensis 18479 (Tegernseensis 479), saec. XI
- E Monacensis 14582 (Ratisbon. S. Emm. 582),
 saec. XI
- codices raro adhibiti:
- N Einsiedlensis 301, saec. X
- J Einsiedlensis 295, saec. XI
- G Sangallensis 830, saec. XI
- B Bernensis 332, saec. XII
- ed. princ., Venetiis 1491
- b editio Basileensis, a. 1570

CLAUDIANUS MAMERTUS De statu animae, ed. A. Engelbrecht
 (CSEL XI), Vindobonae 1885

CYRILLUS ALEXANDRINUS Contra Iulianum, ed. Aubert (1638),
 Patrologia Graeca 76, Paris 1863; I-II edd. P. Bur-
 guière et P. Évieux, Paris 1985– (alii parantur)

{	M Marcianus gr. 123, saec. XIV
N	Marcianus gr. 124, saec. XV
E	Scorialensis ΩIII 5534, saec. XV
P	Parisinus gr. 1261, a. 1537

- F Scorialensis ΨIII 12 463, saec. XIII
 V Marcianus gr. 122, a. 1343
 C Berolinensis gr. 40, saec. XV–XVI
 B Monacensis gr. 65, saec. XVI
 Oe Oecolampadius, trad. lat., Basileae 1528
 tres traditiones MNEP, F, VCB (B ab Aubert adhibitus est). de manuscriptis cf. C. J. Neumann, Iuliani imperatoris librorum *Contra Christianos* quae supersunt, Lipsiae 1880; Henry, *États du texte de Plotin I*, 71; W. J. Malley, *A Preliminary Specimen of a Critical Edition of the Contra Iulianum of St. Cyril of Alexandria*, Manila 1959

DAMASCUS In Platonis *Phaedonem* commentaria I et II, ed. L. G. Westerink, *Greek Commentaries on Plato's Phaedo*, Amsterdam 1977

- M Marcianus gr. 196, circa a. 900
M^c corrector qui titulos et marginalia confecit

In Platonis *Philebum*, ed. L.G. Westerink, *Lectures on the Philebus wrongly attributed to Olympiodorus*, Amsterdam 1959

M Marcianus gr. 196, circa a. 900

Dubitationes et solutiones de primis principiis, ed. C.A. Ruelle, Paris 1889 (cf. Damascius *Traité des Premiers Principes*, edd. L. G. Westerink, J. Combès, H. D. Saffrey, Paris 1986–).

- A Marcianus gr. 246, saec. IX
 B Marcianus gr. 247, saec. XV
 D Ambrosianus C 58 sup., saec. XV
 C Marcianus gr. 245, saec. XV
 E Monacensis gr. 5 (243), saec. XVI
 BD et CE ab A fluxerunt

DAVID In Porphyrii *Isagogen*, ed. A. Busse (CAG XVIII 2), Berlin 1904

- K Marcianus gr. 599, saec. XIV
 T Vaticanus 1023, saec. XIV
 V Vaticanus 1470, saec. XIV

ELIAS IN PORPHYRII ISAGOPEN, ed. A. Busse (CAG XVIII 1), Berlin
1900

ELIAS CRETENSIS SCHOLIA IN S. GREGORII ORATIONES, ed. A. Jahn,
Patrologia Graeca 36, Paris 1858, 757–898

ETYMOLOGICUM MAGNUM GENUINUM, ed. F. Lasserre et N. Livadas,
Roma 1976–
Laurentianus S. Marci 304, saec. X

EUNAPIUS VITAE SOPHISTARUM, ed. J. Giangrande, Roma 1956

A Laurent. LXXXVI 7, saec. XII ex.

A¹ manus eiusdem aetatis nonnulla corrigens

A² manus aliquanto recentior nonnulla corri-
gens

ω apographa

Wytt. D. Wyttensbach ap. Boiss.

Boiss. ed J. F. Boissonade, Amsterdam 1822

Cob. C.G. Cobet, Mnemos. N.S. 6 (1878) 315–336

Vollebr. J. C. Vollebregt, Symbola in novam Eunapii
Vitarum editionem, diss. Amsterdam 1939

A est fons e quo omnes alii codices manaverunt

EUSEBIUS CHRONICA, ed. A. Schoene, t. I

Eusebii Chronicorum liber prior, Berlin 1875

Parisinus gr. 2600 saec. XVI

cf. J. A. Cramer, Anec. Gr. Par. II 139–140; Schoene,
praef. xii;

Die Chronik aus dem Armenischen übersetzt mit text-
kritischem Kommentar, ed. J. Karst (GCS 20), Leipzig
1911

Demonstratio evangelica, ed. I. A. Heikel (GCS 23),
Leipzig 1913

P Parisinus gr. 469, saec. XII

Steph. ed. R. Stephanus, Paris 1545/6

Gaisf. ed. Gaisford, Oxonii 1852

Historia ecclesiastica, ed. E. Schwartz (GCS 2, 1–2),
Leipzig 1903/1908

Praeparatio evangelica, ed. K. Mras (GCS 8, 1–2), Ber-
lin 1954

A
S
H
I
Ia
Ib
B
O
G
V
N
(D	Parisinus gr. 451, a. 914
Parisinus gr. suppl. 1248, saec. X
(I 234,18–239,12 Mras)
cf. des Places, <i>Un témoin méconnu de la Préparation Évangélique d'Eusèbe</i> , RPh 47 (1973) 296–298
Marcianus gr. 343, saec. XI
Marcianus gr. 341, saec. XV
manus prima I-II 300,2
manus secunda II 300,3–381,7
Parisinus gr. 465, saec. XIII
Bononiensis 3643, saec. XIII
Laurent. VI 9, a. 1344
Athous Batopedianus 180, saec. XIV
Neapol. II AA 16, saec. XV
Parisinus gr. 467, saec. XVI)
Steph.
Vig.
Gaisford
Dindorf
Gifford
Heikel
des Places	ed. R. Stephanus, Lutetiae 1544
ed. F. Vigerus, Paris 1628
ed. Th. Gaisford, Oxonii 1843
ed. K. W. Dindorf, Lipsiae 1867
ed. E. H. Gifford, Oxonii 1903
I. A. Heikel, <i>De Praeparationis evangelicae Eusebii edendae ratione</i> , Helsingforsiae 1888
Oracles Chaldaïques, ed. E. des Places, Paris 1971
- Steph. ed. R. Stephanus, Lutetiae 1544
Vig. ed. F. Vigerus, Paris 1628
Gaisford ed. Th. Gaisford, Oxonii 1843
Dindorf ed. K. W. Dindorf, Lipsiae 1867
Gifford ed. E. H. Gifford, Oxonii 1903
Heikel I. A. Heikel, *De Praeparationis evangelicae Eusebii edendae ratione*, Helsingforsiae 1888
des Places Oracles Chaldaïques, ed. E. des Places, Paris 1971

EUSTATHIUS Commentarii ad Homeri Iliadem pertinentes, ed.
M. van der Valk, Leiden 1971–1979

Commentarii ad Homeri Odysseam pertinentes, ed.
G. Stallbaum, Lipsiae 1825–1826 [1960]

EXCERPTA LATINA BARBARI, ed. A. Schoene, Euseb. Chron. I
app. VI
Parisinus lat. 4884, saec. VII vel VIII

FIRMICUS MATERNUS De errore profanarum religionum, ed.
R. Turcan, Paris 1982 (cf. G. Heuten, Bruxelles 1938)

Matheseos libri, edd. W. Kroll, F. Skutsch, Leipzig
1913

FRAGMENTA DER GRIECHISCHEN THEOSOPHIEN, ed. H. Erbse, Hamburg 1941 (cf. *Xρησμοὶ τῶν Ἑληνικῶν θεῶν* ap. K. Buresch, Klaros, Untersuchungen zum Orakelwesen des späteren Altertums, Leipzig 1889, 89–126)

- T Tübinger Mb27, saec. XVI (a. 1580)
 - M Marcianus class. XI 1, saec. XIV
 - F Laurent. LV 7, saec. XV
 - C Cremonensis (bibl. Gubernativa) 160, saec. XV
 - P Parisinus gr. 1409, saec. XV
 - A Ambrosianus 569 (N 234 sup.), saec. XVI
 - St. Augustinus Steuchus, De perenni philosophia, lib. III cap. xiv, Lugd. 1540
 - L Laurent. XXXII 16, saec. XIII
 - B Neapolitanus II F. 9, saec. XIV
 - V Vat. Palat. gr. 141, saec. XIV/XV
- Müll. W. A. Müller, Fragmenta Phil. Gr. I 191–192,
Paris 1875

HEPHAESTIO Apotelesmatica, ed. D. Pingree, Leipzig 1973

HERMIAS ALEXANDRINUS In Platonis Phaedrum scholia, ed. P. Couvreur, Paris 1901 [Hildesheim 1971, C. Zintzen]
A Parisinus gr. 1810, saec. XIII
M Monacensis gr. 11, saec. XVI
omnes codices ab A manant

HIERONYMUS Contra Vigilantium, ed. Vallarsi, Patrologia Latina 23, 353–368

Comment. in Epist. ad Galat., ed. Vallarsi, Patrologia Latina 26

JOHANNES CHRYSOSTOMUS In Ioannem homil., ed. Montfaucon, Patrologia Graeca 59.

In I Cor. homil., ed. Montfaucon, Patrologia Graeca 61.

IULLANUS IMPERATOR Orationes, ed. G. Rochefort, Œuvres complètes t. II i, Paris 1963
Petavius ed. D. Petavius, Paris 1638

XXVIII

AVCTORES EDITIONESQVE

Hertlein ed. F. C. Hertlein, Lipsiae 1875

Epistulae, ed. J. Bidez, Œuvres complètes t. Iii, Paris
1924

LYDUS, IOHANNES LAURENTIUS De mensibus, ed. R. Wuensch,
Lipsiae 1898

S Scorialensis gr. ΦIII 1, saec. XIV/XV

X consensus codicum recensionis Barberinae:

A Barberinus II 15, saec. XV

B Parisinus gr. 3084, saec. XVII

T Cryptoferratensis gr. Z δ VI, saec. XV–XVI

MACROBIUS Saturnalia, ed. J. Willis, Lipsiae 1970

Commentarii in Somnium Scipionis, ed. J. Willis, Lip-
siae 1963

S Parisinus 6370, saec. IX

E Parisinus 16677, saec. IX in.

D Bodleianus Auct. T II 27, saec. IX ex.

P Parisinus 6371, saec. XI

B Bambergensis M. IV 15 Fn. 4, saec. XI

C Cottonianus Faustin. C. I.3 musaei Brit., saec. XII
ex.

MALALAS Chronographia, ed. L. Dindorf, Bonn 1831 (Patrologia
Graeca 97)

A Parisinus gr. 1336, saec. XI

O Oxoniensis Baroc. 182, saec. XII

Cedrenus Georgius Cedrenus, Patrologia Grae-
ca 121

⟨MARCELLINUS⟩ Prolegomena in Hermogenis *Περὶ στάσεων*, ed.
H. Rabe, Prolegomenon Sylloge, Lipsiae 1931

MARINUS Vita Procli, ed. R. Masullo, Napoli 1985

Boissonade ed. J. F. Boissonade, Lipsiae 1814

NEMESIUS De natura hominis, ed. M. Morani, Leipzig 1987

II Patmiacus S. Iohannis 202, saec. X

B Bodleianus Auct. E. 5. 4, saec. XI

H Harleianus 5685, saec. XI vel XII

Δ excerptum Nemesii in florilegio Coisliniano
ex consensu codicum:

S Parisinus Coislinianus 294, saec. XII

- G Parisinus gr. 924, saec. X
 Q Ambrosianus Q 74 sup., saec. X-XI
 E Argentoratensis gr. 12, saec. XII
 T Vaticanus gr. 491, saec. XIV
 K Vaticanus Chisianus R.IV.13, saec. X vel XI
 F Laurentianus LXXXVI 6, saec. XII
 A Monacensis gr. 562, saec. XI
 D Dresdensis Da 57, saec. XII
 P Parisinus gr. 1268, saec. XII
 (R Ohridensis Mošin 67, saec. XII)
 Alf. versio Latina Alfani, saec. IX
 ar. versio Arabica Hunaini, saec. XI
 arm. versio Armeniaca, a. 717
 ge. versio Georgica, saec. XI
 Matth. ed. C. F. Matthaei, Halle 1802
 Burkh. K. Burkhard, Wiener Studien 30 (1908) 47–58
- NICEPHORUS CALLISTUS XANTHOPULUS** Historia ecclesiastica, ed.
 Ducaeus, Paris 1630, Patrologia Graeca 145–146
- PHILOPONUS** De aeternitate mundi contra Proclum, ed. H. Rabe,
 Lipsiae 1899
- M Marcianus gr. 236, saec. IX
 P Parisinus gr. 2058, saec. XIV
 De opificio mundi, ed. G. Reichardt, Lipsiae 1897
 Vindobonensis theol. gr. 29, saec. X vel XI
 Cor. ed. Balthasar Corderius, Vindobonae 1630
 In Aristotelis Physicorum libros commentaria, ed.
 H. Vitelli, (CAG XVI), Berlin 1887
- E Parisinus gr. 1853, saec. IX/X
 F Marcianus gr. 227, saec. XIII/XIV
 D Laurent. LXXXVII 10, saec. XIV
 K Marcianus gr. 220, saec. XV
 L Vaticanus 1028, saec. XIV
 M Marcianus gr. 230, saec. XIV
 t ed. Trincavellus, Venetiis 1535
- PHOTIUS** Bibliotheca, ed. R. Henry, Paris 1959–
- A Marcianus gr. 450, saec. X
 M Marcianus gr. 451, saec. XII
 Bekker ed. I. Bekker, Berlin 1824

PORPHYRIUS Ad Marcellam. Vita Pythagorae, ed. A. Nauck, Porphyrii Opuscula, Lipsiae 1886

cf. Porphyrios ΠΡΟΣ ΜΑΡΚΕΛΛΑΝ, ed. W. Pötscher, Leiden 1969, et Porphyre, Vie de Pythagore, Lettre à Marcella, ed. E. des Places, Paris 1982.

A Ambrosianus Q 13 sup. (gr. 667), saec. XV ex.

Mai ed. A. Mai, Mediolani 1816, 1831

Volkmann R. Volkmann, Osterprogramm des Gymnasiums zu Jauer 1873, 7–11

Vita Plotini, ed. P. Henry et H.-R. Schwyzer, Oxford 1964

w { A Laurent. LXXXVII 3, saec. XIII
E Parisinus gr. 1976, saec. XIII

x { B Laurent. LXXXV 15, saec. XIV
R Vatic. Reginensis gr. 97, saec. XIV
J Parisinus gr. 2082, saec. XIV

y { U Vatic. Vrbinas gr. 62, a. 1460
S Berolinensis gr. 375, a. 1460 vel postea
C Monacensis gr. 449, a. 1465

Perna ed., Basiliae 1580

Kirchhoff ed., Lipsiae 1856

Volkman ed., Lipsiae 1883–1884

Dobler secundum Fabricium

Heintz secundum Harder

Wilamowitz Coniectanea, Index scholarum in Academia Georgia Augusta per semestre aestivum 1884 habendarum, Göttingen 1884, 13–15

PRISCIANUS LYDUS Solutiones eorum de quibus dubitavit Chosroes Persarum rex, ed. I. Bywater (Suppl. Aristotelicum I 2), Berlin 1886

PROCLUS In primum Euclidis Elementorum librum commentarii, ed. G. Friedlein, Lipsiae 1873

M Monacensis gr. 427, saec. X

(B Vaticanus Barberinianus 145, saec. XVI)

- c corrector quidam ignotus, qui editionis pri-
mae exemplar, nunc in bibliotheca Mona-
censi sub signo A. Gr. 1060 asservatum, ex
exemplari codici M simillimo emendavit
- Gr. (ed. princ.) ed. S. Grynaeus, Basileae 1533
- Ba. transl. latinam ed. Fr. Barocius, Patavii 1560
- Za. Monacensis lat. 6 (transl. lat. B. Zamberto
interprete), a. 1539
- Morrow A commentary on the First Book of Euclid's
Elements, trans. G. R. Morrow, Princeton
1970

In Platonis Parmenidem commentarii, ed. V. Cousin,
Paris 1864 codices graeci:

- { f Laurent. LXXXV 8, saec. XV
r Vatic. Rossianus 962, saec. XV
d Parisinus gr. 1837, saec. XVI
a Parisinus gr. 1810, circa a. 1300
m Ambrosianus B 165 sup., saec. XV

Γ exemplar graecum Guilelmi de Morbeka
codices latini (traductio Guilelmi de Morbeka, ed.
C. Steel, t. I-II, Leuven 1982-1984):

- O Oxoniensis Bodleianus Digbeianus 236,
saec. XIV

- A Ambrosianus A 167 sup., a. 1508
 R Vaticanus 11600, saec. XV
 V Vaticanus 3074, saec. XV med.
 C Cusanus 186, saec. XV med.
 A archetypus codicum latinorum

In Platonis *Rē publicam* commentarii, ed. W. Kroll, Lipsiae 1899–1901 unus codex in duas partes diremptus:
Laurent. LXXX 9, Vaticanus 2197, saec. IX

A. Morus	}	antea margines examinaverunt quam
A. Maius		in Vaticanam delatus aut charta
L. Holstenius		
L. Allatius		tectus est codex

Festugière A. J. Festugière, Proclus, *Commentaire sur la République*, traduction et notes, Paris 1970

De malorum substantia. De providentia, ed. H. Boese,
Procli Diadochi tria opuscula, Berlin 1960

In Platonis *Timaeum* commentaria, ed. E. Diehl, Lipsiae 1903–1906

M Marcianus gr. 195, saec. XIV ex. et XV

P Parisinus gr. 1840, saec. XVI

Q Parisinus suppl. gr. 666, saec. XIV

Festugière A. J. Festugière, Proclus, *Commentaire sur le Timée*, traduction et notes, Paris 1966–1968

In Platonis *theologiam*, ed. H. D. Saffrey et L. G. Westerink, Théologie Platonicienne, Paris 1968–

P Parisinus gr. 1813, saec. XIII

V Vaticanus gr. 237, saec. XIV

Portus ed. Ae. Portus, Hamburgi 1618

PSELLUS MICHAEL Allegoriae Homericæ, ed. N. Sathas, Extrait de l'Annuaire de l'Association pour l'encouragement des ét. gr. en France, Paris 1876

Parisinus gr. 1182, saec. XIII

De omnifaria doctrina, ed. L. G. Westerink, Utrecht 1948

F	Laurent. VII 35, saec. XIV
D	Matri. gr. 51, saec. XIV med.
S	Bodl. Seld. gr. 16, saec. XV
W	Vindobonensis phil. gr. 225, saec. XV
H	Hamburg. 153 in scrin., saec. XVII
P	Parisinus gr. 2087, saec. XIV
B	Brux. 14249, saec. XVII
C	Parisinus gr. 2231, saec. XIII
E	Parisinus gr. 854, saec. XIII
V	Vatic. Pal. gr. 383, saec. XIII
R	Bodl. Roe gr. 18, a. 1349

Πρὸς τοὺς λέγοντας μὴ εἶναι φύσει χρηστὸν τὸν ἀνθρώπον, De Babutzicario, De Gillo ed. D. O'Meara, Michaelis Pselli Opuscula philosophica II, Leipzig 1989

- P Parisinus gr. 1182, saec. XIII
 V Vaticanus gr. 672, saec. XIII
 v⁷ Vaticanus gr. 1088, saec. XIII–XIV

SERVIUS In Vergilii carmina commentarii, ed. G. Thilo et H. Hagen, Lipsiae 1881

- F Bern. 172, saec. X
 L Lipsiensis I n. 36b, saec. X
 N Laurent. XXII 1, saec. X
 H Hamburg. scrin. 52, saec. IX
 M Monacensis 6394, saec. XI
 D Dresdensis Dc 136, saec. XV ex.

SCHOLIA IN BASILII HEXAEM., ed. G. Pasquali, Doxographica aus Basiliusscholien, Nachrichten der k. Gesellschaft der Wiss. zu Göttingen, Phil.-hist. Klasse 1910, 194–228
 G Genuensis Saulianus 17, saec. IX/X

SCHOLIA GRAECA IN HOMERI ILIADEM, ed. W. Dindorf, Oxford/Leipzig 1875 (cf. Scholia Vetera, ed. H. Erbse, Berlin 1969–1977).

- A Marcianus gr. 454, saec. X
 D Scholia in Homeri Iliadem quae vocantur Didymi, ed. J. Lascaris, Romae 1517

cf. M. Van der Valk, Researches on the Text and Scholia of the Iliad, Leiden 1963, 202–302

SCHOLIA IN HERMOGENIS *Περὶ ὀράσεως*, cf. H. Rabe, Aus Rheto-ren-Handschriften, RhM 62 (1907) 561 n. 2
Parisinus gr. 3032, saec. XI

SCHOLIA AD PORPHYRII VITAM PLOTINI, cf. Plotini Opera, ed. P. Henry et H.-R. Schwyzer, Bruxelles 1951–1973, ad loc.

⟨ARETHAS?⟩ SCHOLIA IN LUCIANUM, ed. H. Rabe, Lipsiae 1906
Palatinus gr. 73, saec. XIII
cf. Rabe, praef. iii–iv; Die Lukianstudien des Arethas, Kgl. Ges. d. Wiss. zu Gött., Nachrichten Phil.-hist. Klasse 6, 1903, 643–656

SIMPLICIUS In Aristotelis De caelo commentaria, ed. I. L. Heiberg (CAG VII), Berlin 1894.

A	Mutinensis III E 8, saec. XIII–XIV
F	Marcianus gr. 228, saec. XV
B	Ottobonianus gr. 83, saec. XVI
E	Marcianus gr. 491, saec. XIII
D	Coislinianus 166, saec. XIV

Morbeka Commentaria in quattuor libros De coelo Aristotelis, Guilelmo de Morbeko interprete, Venetiis 1540

c ed. S. Karsten, 1865

In Aristotelis Categories commentarium, ed. C. Kalbfleisch, (CAG VIII), Berlin 1907

J	Marcianus gr. 224, saec. XI
Ja	corrector antiquus
L	Ambrosianus E 99 sup., saec. XIII vel XIV
A	Parisinus gr. 1942, saec. XIII vel XIV
Ap	Parisinus suppl. gr. 1942, saec. XV
K	Marcianus gr. 225, saec. XIV
v	ed. Veneta, a. 1499
b	ed. Basileensis, a. 1551

In Aristotelis Physicorum libros commentaria, ed. H. Diels, (CAG IX–X), Berlin 1882–1895

codex omnes libros continens:

F Marcianus gr. 227, saec. XIII (XII?)

codices libros I–IV continentis:

D Laurent. LXXXV 2 saec. XIII

E Marcianus gr. 229 saec. XIII (XII?)

Eb particula primo omissa (p. 52,17–72,11) suppleta
est infra ex libro mendose scripto

codices libros V–VIII continentis:

A Marcianus gr. 226, saec. IX

C Laurent. LXXXV 5 (V–VI continens), saec. XI

M Monacensis gr. 428, saec. XIV vel XV

a ed. Aldina, a. 1526

SOCRATES Historia ecclesiastica, ed. R. Hussey, Oxonii 1853

SOPATER In Hermogenis *Περὶ στάσεων*, ed. Chr. Walz, Rethores Graeci V, Tübingen 1833

STEPHANUS BYZANTINUS Ethnica, ed. A. Meineke, Berlin 1849

STOBAEUS IOHANNES Anthologium, libri duo priores (t. I et II) ed.

C. Wachsmuth, Berlin 1884; libri duo posteriores
(t. III–V) ed. O. Hense, Berlin 1894–1912

librorum duorum priorum codices:

F Neapolitanus III D 15 (Farnesinus),
saec. XIV

P Parisinus gr. 2129, saec. XV

(Aug.) Monacensis gr. 396 (August.), saec. XV)

(L) Laurent. VIII 22, saec. XIV)

librorum duorum posteriorum codices:

S Vindobonensis phil. gr. 67, saec. X

M Scorialensis E II 14 (gr. 90, saec. XI/XII)

M^d ibid. collatio Dindorfiana

A Parisinus gr. 1984, saec. XIII

Br Bruxellensis 11360, saec. XIV in.

B Parisinus gr. 1985 (teste Gaisfordo),
saec. XVI)

Tr editio Trincavelliana, Venetiis 1536

Gesner ed. C. Gesner, Basileae 1549²

- Canter ed. G. Canter, Antwerpiae 1575 (ex apographo Parisino quod nunc deperditum esse videtur)
- Heeren ed. H. L. Heeren, Gottingae 1792–1801
- Gaisford ed. Th. Gaisford, Oxonii 1850
- Meineke ed. A. Meineke, Lipsiae 1860–1863
- Jacobs Chr. F. W. Jacobs, Spec. emendatt. in scr. vett., Gottingae 1786
- Nauck Mélanges Gréco-Romains, Bulletin de la classe Hist.-Phil. de l'Académie Impériale des sciences de St-Pétersbourg, t. 5, 1870
- W. Wachsmuth
- H. Hense

SUDA Lexicon, ed. A. Adler, Leipzig 1935.

A	Parisinus gr. 2625, saec. XIII (A–Θ continens) et 2626, saec. XII (Κ–Ψ continens)
V	Vossianus Lugdun. 2 Fol., saec. XII
S	Vaticanus 1296, a. 1205
F	Laurentianus 55,1, a. 1422
G	Parisinus gr. 2623, saec. XV
I	Angelicanus 75, saec. XV
T	Vaticanus 881, a. 1434
M	Marcianus gr. 448, saec. XIII
E	Bruxellensis 59, a. 1476
ed. pr. editio princeps, Demetrius Chalcondyles, Mediolani 1499	
Portus ed. Aem. Portus, 1630	

SYRIANUS In Hermogenis *Περὶ στάσεων* commentarium, ed. H. Rabe, Syriani in Hermogenem Commentaria t. II, Lipsiae 1893

V Marcianus gr. 433, saec. XIV

S Messanensis, saec. XIII

In Aristotelis Metaphysica commentaria, ed. W. Kroll (CAG VI 1), Berlin 1902

C Parisinus Coislinianus 161, saec. XIV

Usener ed. H. Usener, Aristotelis Opera, Berlin 1870, V 837–946

THEMISTIUS In libros Aristotelis De anima paraphrasis, ed.

R. Heinze (CAG V 3), Berlin 1899

{ P Parisinus Coislinianus 386, saec. XI
 Q Laurent. LXXXVII 25, saec. XIII
 C Parisinus gr. 1888, saec. XV

THEODORETUS Graecarum affectionum curatio, ed. J. Raeder,
 Lipsiae 1904

K Vaticanus 2249, saec. X

B Bodleianus Auct. E II 14 (misc. 42), saec. XI

L Laurent. X 18, saec. XI

S Scorialensis XII 15, saec. XI

C Parisinus Coislinianus 250, saec. XI

M Marcianus gr. 559, saec. XII

V Vaticanus 626, a. 1307

D Bodleianus Canonicianus 27, saec. XVI

cf. Thérapeutique des maladies Helléniques, ed. P. Canivet, Paris 1958

TIMAEUS SOPHISTES Lexicon vocum Platonicarum, ed. D. Ruhnkenius, editio nova G. A. Koch, Lipsiae 1828

TZETZES IOHANNES Historiarum variarum chiliades, ed.
 Th. Kiessling, Lipsiae 1826

In Homeri Iliadem exegesis, ed. L. Bachmann, Scholia
 in Homeri Iliadem I, Lipsiae 1835

ZACHARIAS Disputatio de mundi opificio, ed. M. M. Colonna, Napoli 1973

V Marcianus gr. 496, saec. XII

A Parisinus gr. 458, a. 1541

E Oxoniensis Bodl. Miscell. gr. 25, saec. XVI

C Parisinus suppl. gr. 331, saec. XVII

G Cantabrigiensis Galeanus gr. 1271, saec. XVII

cf. Patrologia Graeca 85, 1012–1144

Auctores orientales

AL-'ĀMIRĪ al-Sa'āda wal-Is'ād, ed. M. Minovi, Wiesbaden 1957–1958

ANONYMUS Prophecies of the Pagan Philosophers, ed. S. Brock, *Orientalia Lovaniensia Periodica*, 14 (1983) 203–246

ANONYMUS Theologia Aristotelis: ed. et trad. G. Lewis apud Plotini Opera ed. Henry et Schwyzer, II, Bruxelles 1959

ATHANASIUS SYRUS Bibliothecae Apostolicae Vaticanae Codicium manuscriptorum catalogus, t. III edd. S. E. et J. S. Assemanus, Romae 1756–1759, 305

AVERROES vide sub Ibn Rushd

AVICENNA vide sub Ibn Sinā

BAR HEBRAEUS vide sub **GREGORIUS ABŪ AL-FARAJ**

AL-BİRŪNĪ India. An account of the religion, philosophy, literature, geography, chronology, astronomy, customs, laws and astrology of India about A.D. 1030, trad. angl. E. Sachau, Lond. 1888

CASIRI, M. Bibliotheca Arabico-Hispana Escurialensis, Matrit. 1760–1770

GREGORIUS ABŪ AL-FARAJ BAR HEBRAEUS Historia compendiosa dynastiarum, ed. Arabice cum trad. Latina E. Pococke, Oxonii 1663

HAJJİ KHALİFA, Muṣṭafa b. 'Abd Allāh, Kātib Çelebi, Kashf al-Zunūn, Lexicon bibliographicum et encyclopaedicum, ed. cum trad. Lat. G. Flügel, Lipsiae 1835–1838

IBN ABĪ USAYBĪ'A 'Uyūn al-Anbā' fi Ṭabaqāt al-Āṭibbā', ed. A. Müller, Königsberg/Cairo 1884

IBN AL-NADĪM, Abū al-Faraj Muḥammad b. Iṣhāq al-Warrāq, Kitāb al-Fihrist, ed. G. Flügel, Lipsiae 1871; trad. angl. The Fihrist of al-Nadim, a tenth-century survey of Muslim culture, ed. and trans. B. Dodge, New York 1970

IBN RUSHD, AVERROES, Compendio de metafísica, texto árabe con traducción y notas de C. Quirós Rodríguez, Madrid 1919;

Die Epitome der Metaphysik des Averroes, übersetzt und mit einer Einleitung und Erläuterungen versehen von S. van den Bergh, Leiden 1924

Tahāfut al-Tahāfut, texte arabe établi par M. Bouyges, Beirut 1930;

Tahāfut al-Tahāfut (The Incoherence of the Incoherence), translated from the Arabic with an introduction and notes by S. van den Bergh, London 1954

IBN-SĪNĀ J. Bakoš, Psychologie d'Ibn Sinā d'après son œuvre aš-Šifā', I, texte arabe, II translation and notes, Praha 1956;

(Ishārāt) Le livre des théorèmes et des avertissements, ed. J. Forget, I, texte arabe, Leiden 1892;

A.-M. Goichon, Avicenna, Livre des Directions et Remarques (Kitāb al-Ishārāt wa l-tanbihāt), Beirut 1951

Liber de anima, seu sextus de naturalibus, édition critique de la traduction latine médiévale par S. van Riet, Louvain/Leiden 1968

ISHĀQ B. HUNAYN Ta'rikh al-Atībbā', ed. cum trad. F. Rosenthal, Oriens 7 (1954), 55–80

KĀTIB ÇELEBİ vide sub Hajji Khalifa

MISKAWAYH Tahdhib al-Akhlaq, trad. angl. C. K. Zurayk, The Refinement of Character, A translation from the Arabic of Ahmad ibn-Muhammad Miskawayh's Tahdhib al-Akhlaq, Beirut 1968

MUBASHSHIR B. FĀTIK, ABŪ AL-WAFĀ' F. Rosenthal, Arabische Nachrichten über Zenon den Eleaten, Orientalia N.S. 6, 1937, 21–67

Mukhtār al-Ḥikam wa-Mahāsin al-Kalam, ed. 'A. Badawi, Madrid 1958

PORPHYRIUS W. Kutsch, Ein arabisches Bruchstück aus Porphyrios (?) *Περὶ ψυχῆς* und die Frage des Verfassers der «Theologie des Aristoteles», *Mélanges de l'Université Saint-Joseph, Beyrouth*, 31 (1954) 265–286

AL-QIFTI *Ta'rikh al-Hukamā'*, ed. J. Lippert, Lipsiae 1903

AL-RĀZI, ABŪ BAKR MUHAMMAD b. ZAKARIYYĀ Maqāla fīmā ba'da al-Tabī'a, *Opera philosophica fragmentaque quae supersunt*, ed. P. Kraus, Beirut 1939

AL-SHAHRASTĀNĪ Kitāb al-Milal wal-Nihāl, ed. W. Cureton, London 1846; ed. M. b. F. Badrān, Cairo 1956; Abu'l Fath' Muhammād asch-Schahrastāni's Religionspartheien und Philosophenschulen, zum ersten Male vollständig aus dem Arabischen übersetzt und mit erklärenden Anmerkungen versehen von Th. Haarbrücker, Halle 1850–1851

AL-TAWHĪDĪ, ABŪ ḤAYYĀN al-Muqābasāt, ed. H. al-Sandūbī, Cairo 1929

CONSPECTVS LIBRORVM

Includuntur opera quae in apparatibus saepe laudantur. si in apparatu auctoris nomen appareat, ad opus infra adhibitum pertinet.

- Altheim, F., Aus Spätantike und Christentum, Tübingen 1951
– et Stiehl, R., Porphyrios und Empedokles, Tübingen 1954
Amand, D., Fatalisme et liberté dans l'antiquité grecque, Louvain 1945
Badawi, A., La transmission de la philosophie grecque au monde arabe, Paris 1968
Baltes, M., Die Weltentstehung des platonischen Timaios nach den antiken Interpreten, Teil I (Philosophia antiqua 30), Leiden 1976
Beck, H.-G., Kirche und theologische Literatur im byzantinischen Reich, (Handbuch der Altertumswissenschaft XII 2,1), München 1959
Beutler, R., Porphyrios, RE XXII (1953), 257–313
Bidez, J., Vie de Porphyre, le philosophe néo-platonicien. Avec les fragments des traités *Περὶ δύαλμάτων* et *De regressu animae*, Gent 1913
–, et Cumont, F., Les Mages hellénisés, vol. I–II, Paris 1938
Börtzler, F., Porphyrios' Schrift von den Götterbildern, Diss. Erlangen 1903
Boll, F., Studien über Claudius Ptolemäus, Jb. f. Klass. Phil. Suppl. XXI (1894)
Bouché-Leclercq, A., L'astrologie grecque, Paris 1899
Buffière, F., Les Mythes d'Homère et la pensée grecque, Paris 1956
Cherniss, H., The Riddle of the Early Academy, Berkeley 1945
Courcelle, P., Les lettres grecques en occident de Macrobe à Cassiodore, Paris 1948
–, Les sages de Porphyre et les viri novi d'Arnobe, REL 31 (1953) 257–271

- , Le 'Connais-toi toi-même' chez les Néo-platoniciens grecs, in: *Le Néoplatonisme*, CNRS, Paris 1971, 153–166
- , *Verissima philosophia*, in: *Epektasis: Mélanges patristiques offerts à Jean Daniélou*, ed. J. Fontaine, Ch. Kannengiessen, Paris 1972, 653–659
- , L'âme au tombeau, in: *Mélanges d'histoire des religions offerts à H.-C. Puech*, ed. P. Lévy, E. Wolff, Paris 1974, 331–336
- Cremer, F. W., *Die Chaldäischen Orakel und Iamblich de myste-riis* (Beiträge z. klass. Philol. 26), Meisenheim am Glan 1969
- Cumont, F., *Études syriennes*, Paris 1917
- , Comment Plotin détourna Porphyre du suicide, *REG* 32 (1919) 113–120
- , *Afterlife in Roman Paganism*, New Haven 1922
- , *Die orientalischen Religionen im römischen Heidentum*, nach der vierten franz. Auflage bearbeitet von A. Burkhardt-Brandenburg, Leipzig/Berlin 1931
- des Places, E., *Oracles Chaldaïques*, avec un choix de commen-taires anciens, texte établi et traduit par E. des Places, Paris 1971
- Deuse, W., *Theodoros von Asine. Sammlung der Testimonien und Kommentar* (Palingenesia 6), Wiesbaden 1973
- , Der Demiurg bei Porphyrios und Iamblich, in: *Die Philoso-phie des Neuplatonismus*, ed. C. Zintzen (Wege der For-schung CDXXXVI), Darmstadt 1977, 238–278
- , Untersuchungen zur mittelplatonischen und neuplatoni-schen Seelenlehre, Wiesbaden 1983
- Dillon, J. M., *Iamblichus Chalcidensis in Platonis Dialogos Com-men-tariorum Fragmenta*, Leiden 1973
- , *The Middle Platonists*, London 1977
- , and Glenn R. Morrow, *Proclus' Commentary on the Parmenides of Plato*, Princeton 1987
- Dodds, E. R., *Proclus, the Elements of Theology*, a revised text with Translation, Introduction and Commentary, Oxford 1963
- Dörrie, H., Kontroversen um die Seelenwanderung im kaiser-zeitlichen Platonismus, *Hermes* 85 (1957) 414–435 (= *Plato-nica Minora*, München 1976 420–440)

- Porphyrios' „*Symmikta Zetemata*“. Ihre Stellung in System und Geschichte des Neuplatonismus, nebst einem Kommentar zu den Fragmenten (*Zetemata* 20), München 1959
- Die Schultradition im Mittelplatonismus und Porphyrios, in: *Entretiens sur l'antiquité classique* XII, Vandœuvres-Genève 1966, 3–25 (= *Platonica Minora* 406–419)
- Elferink, M. A., *La descente de l'âme d'après Macrobre* (*Philosophia antiqua* 16), Leiden 1968
- Erbse, H., Beiträge zur Überlieferung der Iliasscholien (*Zetemata* 21), München 1960
- Festugière, A. J., *La révélation d'Hermes Trismégiste*, vol. I–IV, Paris 1944–1954
- Proclus, *Commentaire sur le Timée*. Traduction et notes, vol. I–IV, Paris 1966–1968
- Proclus, *Commentaire sur la République*. Traduction et notes, vol. I–V, Paris 1970
- Flamant, J., *Macrobre et le néo-platonisme latin à la fin du IVe siècle* (*Études préliminaires aux religions orientales* 58), Leiden 1977
- Gaiser, K., *Platons ungeschriebene Lehre*, Stuttgart 1963
- Geffcken, J., *Der Ausgang des griechisch-römischen Heidentums*, Heidelberg 1920
- Gildersleeve, B. L., *De Porphyrii studiis Homericis*, Diss. Göttingen 1853
- Glucker, J., *Antiochus and the Late Academy* (*Hypomnemata* 56), Göttingen 1978
- Guthrie, W. K. C., *A History of Greek Philosophy*, vol. I–VI, Cambridge 1962–1981
- HLGP, *The Cambridge History of Later Greek and Early Medieval Philosophy*, ed. A. H. Armstrong, Cambridge 1967
- Hadot, I., *Le problème du néoplatonisme alexandrin. Hiéroclès et Simplicius*, Paris 1978
- Hadot, P., *Platon et Plotin dans trois sermons de saint Ambrose*, REL 34 (1956) 202–220
- La métaphysique de Porphyre, in: *Entretiens sur l'antiquité classique* XII, Vandœuvres-Genève 1966, 127–157
- Porphyre et Victorinus, Paris 1968
- Heinze, R., *Xenokrates. Darstellung der Lehre und Sammlung der Fragmente*, Leipzig 1892

- Henry, P., Plotin et l'Occident, Louvain 1934
 -, Études plotiniennes, I: Les états du texte de Plotin, Paris/
 Bruxelles 1938
 -, Entretiens sur l'antiquité classique V, Vandœuvres-Genève
 1960
 Jaeger, W., Aristotle. Fundamentals of the History of his Deve-
 lopment, trans. R. Robinson, Oxford 1948
 Jones, R. M., The Platonism of Plutarch, Menasha, Wisc. 1916
 Kobusch, T., Studien zur Philosophie des Hierokles von Alexan-
 drien. Untersuchungen zum christlichen Neuplatonismus
 (Epimeleia 27), München 1976
 Krause, H., Studia Neoplatonica, Diss. Leipzig 1904
 Krumbacher, K., Geschichte der byzantinischen Literatur von
 Justinian bis zum Ende des oströmischen Reiches, München
 (1897), Auflage bearbeitet unter Mitwirkung von A. Ehrhard,
 H. Gelzer, New York 1970
 Kutsch, W., Ein arabisches Bruchstück aus Porphyrios (?) *Περὶ*
ψυχῆς und die Frage des Verfassers der „Theologie des Ari-
 stoteles“, Mélanges de l'Université St. Joseph (Beyrouth), 31
 (1954) 265–286
 Lewy, H., Chaldaean Oracles and Theurgy, Cairo 1956 (Paris
 1978 ed. M. Tardieu)
 Lynch, J. P., Aristotle's School, Berkeley/London 1972
 Lobeck, C. A., Aglaophamus, Königsberg 1829
 Mastandrea, P., Un Neoplatonico Latino, Cornelio Labeone,
 Leiden 1979
 Meyer, G., Neugriechische Studien II, Wien 1894
 Moraux, P., Der Aristotelismus bei den Griechen, vol. I–II, Ber-
 lin 1973–1984
 -, Les listes anciennes des ouvrages d'Aristote, Louvain 1951
 Mras, K., Macrobius' Kommentar zu Ciceros Somnium. Ein
 Beitrag zur Geistesgeschichte des 5. Jahrhunderts n. Chr., Sit-
 zungsber. d. Preuss. Akad. d. Wiss., Philos.-histor. Kl., Berlin
 1933, 232–286
 Myers, F. W. H. M., Greek Oracles, in: Hellenica ed. E. Abbott,
 London 1880, 478–489
 Nock, A. D., Conversion, Oxford 1933
 Norden, E., Agnostos Theos, Leipzig 1923

- O'Meara, J. J., *Porphyry's Philosophy from Oracles in Augustine*, Paris 1959.
- PLRE, *The Prosopography of the Later Roman Empire*, ed. A. H. M. Jones, J. R. Martindale, J. Morris, vol. I-II, Cambridge 1971–1980
- Pasquali, G., *Doxographica aus Basiliusscholien*, Nachrichten der k. Gesellschaft d. Wiss. zu Göttingen, Phil.-hist. Klasse 1910, 194–228
- Penella, R. J., *The Letters of Apollonius of Tyana. A critical text with prolegomena, translation and commentary* (Mnem. Suppl. 56), Leiden 1979
- Pépin, J., *Théologie cosmique et théologie chrétienne*, Paris 1964
- , *Une nouvelle source de St. Augustine – les *ζητήματα* de Porphyre sur l'union de l'âme et du corps*, REA 66 (1964) 53–107
 - , *Porphyre exégète d'Homère*, in: *Entretiens sur l'antiquité classique XII*, Vandœuvres-Genève 1966, 231–266
 - , *La fortune du de Antro Nymphaeum de Porphyre en Occident*, in: *Plotino e il Neoplatonismo in Oriente e in Occidente*, Accademia Nazionale dei Lincei, Roma 1974, 527–536
 - , *Mythe et allégorie*, Paris 1976
- Plezia, M., *De Andronici Rhodii studiis Aristotelicis*, Kraków 1946
- Pohlenz, M., *Vom Zorn Gottes*, Göttingen 1909
- Praechter, K., *Kleine Schriften*, ed. H. Dörrie, Hildesheim 1973
- Riginos, A. S., *Platonica. The anecdotes concerning the life and writings of Plato* (Columbia Studies in the Classical Tradition 3), Leiden 1976
- Rohde, E., *Psyche. Seelenkult und Unsterblichkeitsglaube der Griechen*, Tübingen 1907
- Romano, F., *Porfirio e la fisica aristotelica. In appendice la traduzione dei frammenti e delle testimonianze del Commentario alla Fisica (Symbolon 3)*, Catania 1985
- Saffrey, H. D. et Westerink, L. G., *Proclus. Théologie Platonicienne, texte établi et traduit*, vol. I–IV, Paris 1968–1981
- , *Recherches sur le Néoplatonisme après Plotin*, Paris 1990
- Scott, W., *Hermetica*, Oxford 1924–1936

- Segonds, A.-Ph., *Les fragments de l'Histoire de la Philosophie*, in: Porphyre, *Vie de Pythagore, Lettre à Marcella*, ed. E. des Places, Paris 1982, 163–197
- Smith, A., *Porphyry's Place in the Neoplatonic Tradition*, The Hague 1974
- , Did Porphyry reject the transmigration of human souls into animals?, *RhM* 127 (1984) 276–284
- Sodano, A.R., *Porphyrii in Platonis Timaeum Commentariorum fragmenta*, Neapoli 1964
- , Porfirio commentatore di Platone, in: *Entretiens sur l'antiquité classique* XII, Vandœuvres-Genève 1966, 195–223
- Theiler, W., *Porphyrios und Augustin* (Schriften der Königsberger Gelehrten Gesellschaft, Geisteswiss. Kl. 10,1), Halle 1933 = *Forschungen* 160–251
- , Die chaldäischen Orakel und die Hymnen des Synesios (Schriften d. K. G. G. 18,1), Halle 1942 = *Forschungen* 252–301
- , *Forschungen zum Neuplatonismus*, Berlin 1966
- , Ammonius und Porphyrios, in: *Entretiens sur l'antiquité classique* XII, Vandœuvres-Genève 1966, 85–119 = *Untersuchungen* 519–542
- , *Untersuchungen zur antiken Literatur*, Berlin 1970
- Thillet, P., Indices Porphyriens dans la Théologie d'Aristote, in: *Le Néoplatonisme*, CNRS, Paris 1971, 293–302
- Turcan, R., *Mithras Platonicus*, Leiden 1975
- Valk, M. van der, *Researches on the text and scholia of the Iliad*, vol. I–II, Leiden 1963–1964
- Verbeke, G., *L'évolution de la doctrine du pneuma du stoïcisme à S. Augustin*, Paris 1945
- Wallis, R. T., *Neoplatonism*, London 1972
- Walzer, R., *Greek into Arabic. Essays on Islamic Philosophy*, Oxford 1962
- , Furfüriyūs, *Encyclopaedia of Islam* II, London/Leiden 1965, 948–949
- Wassink, J. H., *Platonis Timaeus a Calcidio translatus commentarioque instructus* (Corpus Platonicum Medii Aevi, Plato Latinus IV), London/Leiden 1962
- , *Studien zum Timaioskommentar des Calcidius*, I: Die erste

- Hälfte des Kommentars (mit Ausnahme der Kapitel über die Weltseele) (*Philosophia antiqua* 12), Leiden 1964
- , Porphyrios und Numenios, in: *Entretiens sur l'antiquité classique* XII, Vandœuvres-Genève 1966, 35–78
 - , Le rapport de Calcidius sur la doctrine platonicienne de la métémpsychose, in: *Mélanges d'histoire des religions offerts à H.-C. Puech*, ed. P. Lévy, E. Wolff, Paris 1974, 315–322
- Watson, G., *The Stoic Theory of Knowledge*, Belfast 1966
- Whittaker, J., *The Historical Background of Proclus' Doctrine of the AYΘΥΠΟΣΤΑΤΑ*, in: *Entretiens sur l'antiquité classique* XXI, Vandœuvres-Genève 1975, 193–230
- Wilken, R. L., *Pagan Criticism of Christianity. Greek Religion and Christian Faith*, in: *Early Christian Literature and the Classical Intellectual Tradition*, ed. W. R. Schoedel, R. L. Wilken, Paris 1979, 117–134
- Wolff, G., *Porphyrii de philosophia ex oraculis haurienda librorum reliquiae*, Berlin 1856
- Zeller, E., *Die Philosophie der Griechen in ihrer geschichtlichen Entwicklung*, Leipzig 1923
- Zintzen, C., *Hermeias in Phaedrum* (ed. Couvreur, Paris 1901), indicem verborum epilogumque addidit C. Zintzen, Hildesheim 1971

Addendum

- Lamberz, Erich, *Proklos und die Form des philosophischen Kommentars*, in: *Proclus-lecteur et interprète des Anciens*, C.N.R.S., Paris 1987

COMPENDIA

ANRW	Aufstieg und Niedergang der römischen Welt
ARW	Archiv für Religionswissenschaft
CAF	Comicorum Atticorum fragmenta, ed. Th. Kock
CC	Corpus Christianorum
CCAG	Catalogus Codicum Astrologorum Graecorum
CGF	Comicorum Graecorum fragmenta, ed. G. Kaibel
CIC	Corpus Iuris Canonici

CPG	Clavis Patrum Graecorum
CSEL	Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latinorum
Diels Dox.	H. Diels, Doxographi Graeci
DL	Diogenes Laertius
DK	Die Fragmente der Vorsokratiker, ed. H. Diels et W. Kranz
FPG	Fragmenta Philosophorum Graecorum, ed. F. W. A. Mullach
FGrH	Fragmente der griechischen Historiker, ed. F. Jacoby
FHG	Fragmenta Historicorum Graecorum, ed. C. Müller
HGP	A History of Greek Philosophy, W. K. C. Guthrie
HLGP	The Cambridge History of Later Greek and Early Medieval Philosophy, ed. A. H. Armstrong
HThR	Harvard Theological Review
LG	P. Courcelle, Les lettres grecques en occident
PG	Patrologia Graeca, ed. Migne
PL	Patrologia Latina, ed. Migne
PLG	Poetae Lyrici Graeci, ed. Bergk
PLRE	The Prosopography of the Later Roman Empire
PO	P. Henry, Plotin et l'Occident
PV	P. Hadot, Porphyre et Victorinus
SC	Sources Chrétiennes
SVF	Stoicorum Veterum fragmenta
TGF	Tragicorum Graecorum fragmenta, ed. A. Nauck
TrGF	Tragicorum Graecorum fragmenta, ed. B. Snell etc.

add.	addidit	del.	delevit
a. m.	altera manu	ed. pr.	editio princeps
ap.	apud	excl.	exclusit
cett.	ceteri (codices)	K.	Kitāb (= liber)
cod./	codex, codices	lac.	lacuna
codd.		leg.	legit
coni.	coniecit	litt.	littera, litterae
corr.	correxit	mrg.	(in) margine

om.	omisit	secl.	seclusit
punct.	punctum	s. l.	supra lineam
ras.	rasura	suppl.	supplevit
rell.	reliqui	susp.	suspicatus est
rest.	restauravit	s. v.	sib voce
sc.	scilicet	transp.	transposuit
scr.	scripsit		

SIGLA IN TEXTV

**	lacuna
{ }	delenda
< >	addenda
[]	litterae in codice evanidae et ab editore supple- dae. in fragmentis testimoniisque Arabicis signifi- cat verba ab editore addita ad sententiam supple- dam
† †	locus nondum sanatus vel nondum explicatus

CONSPECTVS TESTIMONIORVM ET FRAGMENTORVM

(* opera quae notantur sed quorum fragmenta non includuntur)

	F/T	P
	1–43	De Porphyrii vita et operibus testimonia
	44	<i>Aristotelica</i>
	45–74	*1. <i>Elσαγωγή</i> 34
	75–110	*2. <i>Eἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας κατὰ πεντὸν καὶ ἀπόκρισιν</i> 34
	111–114	3. ⟨ <i>Eἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας</i> ⟩ ἐν ἔπειτα βιβλίοις 35
	115–117	4. In librum Aristotelis de interpretatione 59
	118–162	5. Introductio ad syllogismos categoricos . 112
	163–165	6. ⟨Commentarii in Aristotelis Sophisticos elenchos⟩ 117
	165–166	7. Commentarii in Aristotelis Physica . . 120
	167	8. In Aristotelis Metaphysica commentarii(?) 160
	168	9. In Aristotelis Ethica commentarii . . . 161
	169	10. Commentarii in Theophrasti <i>Περὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως</i> 163
		<i>Platonica</i>
	170–171	11. In Platonis Cratylum commentarii . . . 164
	172	12. In Platonis Sophistem commentarii . . . 164
	173–176	13. In Platonis Parmenidem commentarii . 195
		*14. <i>Eἰς τὸν Τίμαιον ὑπομνήματα</i> 198
		15. In Platonis Philebum commentarii . . . 199

CONSPECTVS FRAGMENTORVM

LI

177–178	16. <i>Περὶ ἔρωτος τοῦ ἐν Συμποσίῳ</i>	202
179–180	17. In Platonis Phaedonem commentarii . .	203
181–187	18. In Platonis rem publicam commentarii	206
188	19. De Eubuli quaestionibus Platonicis . .	217

Plotiniana

*20.	<i>Περὶ τοῦ Πλωτίνου βίου καὶ τῆς τάξεως τῶν βιβλίων αὐτοῦ</i>	217
189–192	21. In Plotini Enneadas commentarii . .	217

Historica

193–224	22. <i>Φιλόσοφος Ιστορία</i>	220
225	*23. <i>Chronica</i>	249

Metaphysica

226–230a	24. <i>Πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ νοῦ χωρίζοντας τὸ νοητόν <περὶ τοῦ νοῦ καὶ τοῦ νοητοῦ></i> .	249
	*25. <i>Ἄφορμαι πρὸς τὰ νοητά</i>	253
231–232	26. <i>Περὶ ἀρχῶν β'</i>	253
233	27. <i>Περὶ ἀσωμάτων</i>	254
234–237	28. <i>Περὶ ὑλῆς ζ'</i>	254
238	29. <i>Περὶ διαστάσεως Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους</i>	258
239	30. <i>Περὶ τοῦ μίαν εἶναι τὴν Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους αἰρεσιν ζ'</i>	258
240	31. <i>Πρὸς Ἀριστοτέλην <περὶ> τοῦ εἶναι τὴν ψυχὴν ἐντελέχειαν</i>	259
241–250	32. <i>Περὶ ψυχῆς πρὸς Βόηθον ε'</i>	259
251–255	33. <i>Περὶ τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων</i>	268
256–263	34. <i>Σύμμικτα ζητήματα</i>	278
264	35. <i>Περὶ αἰσθήσεως</i>	292
264	35a. < <i>Περὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως</i> >	293
266–267	*36. <i>Πρὸς Γαῦρον περὶ τοῦ πῶς ἐμψυχοῦται τὰ ἔμβρυα</i>	293

Ethica

268–271	37. <i>Περὶ τοῦ ἐφ' ἡμῖν</i>	295
272–275	38. <i>Περὶ τοῦ Γνῶθι σαντόν</i>	308
	*39. <i>Περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων</i>	313
	*40. <i>Πρὸς Μαρκέλλαν</i>	314
276–282	41. <i>Πρὸς Νημέρτιον λόγος</i>	314
283–302	42. <i>De regressu animae</i>	319

Mythica et mystica

303–350	43. <i>Περὶ τῆς ἐκ λογίων φιλοσοφίας</i>	351
351–360a	44. <i>Περὶ ἀγαλμάτων</i>	407
361	45. <i>Περὶ θείων δνομάτων</i>	435
	*46. <i>Πρὸς Ἀνεβὼ ἐπιστολή</i>	435
362–368	47. <i>Εἰς τὰ Ιουλιανῶν τοῦ Χαλδαίου</i>	435
	*48. <i>Κατὰ Χριστιανῶν</i>	440
369	49. <i>Πρὸς τὸ τοῦ Ζωροάστρου βιβλίον</i>	440

Homerica

370	50. <i>Περὶ τῆς ἐξ Ὁμήρου ὠφελείας τῶν βα-
σιλέων</i>	441
371	51. <i>Περὶ τῆς Ὁμήρου φιλοσοφίας</i>	441
	*52. <i>Περὶ τοῦ ἐν Ὁδυσσείᾳ τῶν νυμφῶν ἀν-
τρού</i>	442
372–380	53. <i>Περὶ Στυγός</i>	442
381–383	54. <i>Excerpta apud Stobaeum ex ignoto
Porphyrii opere</i>	461
384–402	*55. <i>Ὀμηρικὰ ζητήματα</i>	467
403–406	<i>Homerica generalia et incertae sedis</i>	475

Rhetorica et Grammatica

407–410	56. <i>Φιλόλογος ἀκρόασις</i>	478
411	57. <i>Γραμματικὴ ἀπορίαι</i>	486
412	58. <i>Εἰς τὸ Θουκυδίδου προοίμιον</i>	486
413	59. <i>Πρὸς Ἀριστείδην</i>	487

414–415	60. <i>Elēs tῆν Μινουχιανοῦ τέχνην</i>	487
416	61. <i>Περὶ τῶν στάσεων τέχνη</i>	488
417	62. <i>Συναγωγὴ τῶν φητορικῶν ἤτημάτων</i> . .	489

Scientifica et Miscellanea

*63.	<i>Elēs τὰ Ἀρμονικὰ Πτολεμαίου</i> ὑπομνήματα	490
*64.	<i>Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Ἀποτελεσματικὴν τοῦ Πτολεμαίου</i>	490
418	65. <i>Εἰσαγωγὴ ἀστρονομούμενων</i>	490
419	66. <i>Οἱ λερὸι γάμος</i>	490
420	67. <i>Epistola ad Longinum</i>	491
421	68. <i>Περὶ τῶν κατὰ Πίνδαρον τοῦ Νεῖλον πηγῶν</i>	491
422	69. <i>(Στοιχεῖα)</i>	492

Opera incerta aut spuria

70.	<i>Περὶ προσωδίας</i>	492
71.	<i>Sol</i>	492
72.	<i>Περὶ γάμου</i>	492
73.	<i>Περὶ ἀγνοῦ βίου</i>	493
423	74. † <i>Περὶ τοῦ ἐμποδῶν τεχνολόγων†</i>	493
	75. <i>Περὶ τῶν παραλειπέμενων τῷ ποιητῇ δνομάτων</i>	493

Testimonia et fragmenta incertae sedis

424	<i>Logica</i>	494
425–428	<i>De Uno et deo</i>	494
429–435	<i>De intellectu</i>	498
436–455	<i>De anima</i>	503
456–463	<i>De caelo et mundo</i>	524
464–465	<i>De materia</i>	541
466–468	<i>De providentia et libero arbitrio</i>	542
469–474	<i>De daemonibus</i>	544
475–480	<i>Theurgica et mythica</i>	548
481–486	<i>Mathematica</i>	552
487–489	<i>Miscellanea</i>	562

DE PORPHYRII VITA ET OPERIBVS TESTIMONIA

VITAE ET TESTIMONIA BIBLIOGRAPHICA

1T. EUNAPIUS vitae sophistarum III–IV 2 p.5,18–10,10

*Πλωτῖνος ἦν ἐξ Αἰγύπτου φιλόσοφος. τὸ ἐξ Αἰγύπτου
νῦν γράφων, καὶ τὴν πατρίδα προσθήσω. Λυκὼ ταύτην
ὄνομάζουσιν· καίτοι γε δὲ θεοπέσιος φιλόσοφος Πορφύριος
τοῦτο οὐκ ἀνέγραψε, μαθητής τε αὐτοῦ γεγενῆσθαι λέγων,
5 καὶ συνεσχολακέναι τὸν βίον ἀπαντά ἡ τὸν πλεῖστον. τούτου
τοῦ Πλωτίνου θεόμοὶ βωμοὶ νῦν, καὶ τὰ βιβλία οὐ μόνον
τοῖς πεπαιδευμένοις διὰ χειρὸς ὑπὲρ τοὺς Πλατωνικοὺς λό-
γους, ἀλλὰ καὶ τὸ πολὺ πλῆθος, ἐάν τι παρακούσῃ δογ-
μάτων, ἐς αὐτὰ κάμπτεται. τὸν βίον αὐτοῦ πάντα Πορφύ-
10 ριος ἔξήνεγκεν, ως οὐδένα οἶόν τε ἦν πλέον εἰσφέρειν·
ἀλλὰ καὶ πολλὰ τῶν βιβλίων ἐρμηνεύσας αὐτοῦ φαίνεται.
αὐτοῦ δὲ Πορφυρίου βίον ἀνέγραψεν οὐδὲ εἰς, δσα γε
{εἰς} ήμᾶς εἰδέναι· ἀναλεγομένῳ δὲ ἐκ τῶν δοθέντων κατὰ
τὴν ἀνάγνωσιν σημείων τοιαῦτα ὑπῆρχε τὰ περὶ αὐτόν.*

15 Πορφυρίῳ Τύρος μὲν ἦν πατρίς, ἡ πρώτη τῶν ἀρχαίων

1T 15 cf. Porph. vit. Plot. 7,50 (=20T)

1T 11 post βιβλίων ras. 5 litt. A 13 del. Hemsterhusius,
Giangrande : καὶ Wyttenbach Bidez

Φοινίκων πόλις, καὶ πατέρες δὲ οὐκ ἄσημοι. τυχὸν δὲ τῆς προσηκούστης παιδείας ἀνά τε ἔδραμε τοσοῦτον καὶ ἐπέδωκεν, ώς – Λογγίνου μὲν ἦν ἀκροατής – καὶ ἐκόσμει τὸν διδάσκαλον ἐντὸς δλίγον χρόνου. Λογγῖνος δὲ κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον βιβλιοθήκη τις ἦν ἔμψυχος καὶ περιπα- 20 τοῦ μουσείον καὶ κρίνειν γε τοὺς παλαιοὺς ἐπετέτακτο, καθάπερ πρὸ ἐκείνου πολλοὶ τινες ἔτεροι, καὶ ὁ ἐκ Καρίας Διονύσιος πάντων ἀριδηλότερος. Μάλχος δὲ κατὰ τὴν Σύρων πόλιν δὲ Πορφύριος ἐκαλεῖτο τὰ πρῶτα (τοῦτο δὲ δύναται βασιλέα λέγειν). Πορφύριον δὲ αὐτὸν ὡνόμασε 25 Λογγῖνος, ἐς τὸ βασιλικὸν τῆς ἐσθῆτος παράσημον τὴν προσηγορίαν ἀποτρέψας. παρ' ἐκείνῳ δὴ τὴν ἄκραν ἐπαιδεύετο παιδείαν, γραμματικῆς τε εἰς ἄκρον ἀπάσης, ὥσπερ ἐκείνος, ἀφικόμενος καὶ φητορικῆς· πλὴν δσον οὐκ ἐπ' ἐκείνην ἔνευσε, φιλοσοφίας γε πᾶν εἶδος ἐκματτόμενος. ἦν 30 γὰρ δὲ Λογγῖνος μακρῷ τῶν τότε ἀνδρῶν τὰ πάντα ἀριστος, καὶ τῶν βιβλίων τε αὐτοῦ πολὺ πλῆθος φέρεται καὶ τὸ φερόμενον θαυμάζεται. καὶ εἴ τις κατέγνω τινὸς τῶν παλαιῶν, οὐ τὸ δοξασθὲν ἐκράτει πρότερον ἀλλ' ἡ Λογγίνου πάντως ἐκράτει κρίσις. οὕτω δὲ ἀχθεὶς τὴν πρώτην 35 παιδείαν καὶ ὑπὸ πάντων ἀποβλεπόμενος, τὴν μεγίστην Ῥώμην ἰδεῖν ἐπιθυμήσας, ἵνα κατάσχῃ διὰ σοφίας τὴν πόλιν, ἐπειδὴ τάχιστα εἰς αὐτὴν ἀφίκετο καὶ τῷ μεγίστῳ Πλωτίνῳ συνῆλθεν εἰς ὅμιλίαν, πάντων ἐπελάθετο τῶν ἀλλων καὶ προσέθετο φέρων ἑαυτὸν ἐκείνῳ. ἀκορέστως δὲ 40 τῆς παιδείας ἐμφορούμενος καὶ τῶν πηγαίων ἐκείνων καὶ

25–26 errat Eunapius? cf. Porph. vit. Plot. 17,10–15 (=5T)

34–35 cf. Porph. vit. Plot. 21,19 ἐν κρίσει πρῶτος ὡν 36 cf.

vit. Plot. 4 (=16T)

20 post ἦν ras. 6 litt. A 21 ἐπετάτακτο A : corr. A¹
30 γε Wytt. : τε A 34 ἀλλ' ἢ? Giangrande

τεθειασμένων λόγων, χρόνον μέν τινα εἰς τὴν ἀκρόβασιν
ήρκεσεν, ὡς αὐτός φησιν, εἴτα ὑπὸ τοῦ μεγέθους τῶν
λόγων νικώμενος τὸ τε σῶμα καὶ τὸ ἄνθρωπος εἶναι
45 ἐμίσησεν καὶ διαπλεύσας εἰς Σικελίαν τὸν πορθμὸν τὴν
Χάρυβδιν, ἥπερ Ὁδυσσεὺς ἀναπλεῦσαι λέγεται, πόλιν μὲν
οὗτε ἰδεῖν ὑπέμεινεν οὗτε ἀνθρώπων ἀκοῦσαι φωνῆς (οὗτω
τὸ λυπούμενον αὐτῶν καὶ ἡδόμενον ἀπέθετο), συντείνας δὲ
ἐπὶ Λιλύβαιον ἔαντόν (τὸ δέ ἐστι τῶν τριῶν ἀκρωτηρίων
50 τῆς Σικελίας τὸ πρὸς Λιβύην ἀνατεῖνον καὶ δρῶν), ἔκειτο
καταστένων καὶ ἀποκαρτερῶν τροφήν τε οὐ προσιέμενος
καὶ ἀνθρώπων ἀλεείνων πάτον'. οὐδ' ἀλαοσκοπήν' ὁ μέ-
γας εἶχε Πλωτῖνος ἐπὶ τούτοις, ἀλλὰ κατὰ πόδας ἐπόμενος
(καὶ ἀνιχνεύων) ἦ τὸν πεφευγότα νεανίσκον ἀναζητῶν
55 ἐπιτυγχάνει κειμένῳ καὶ λόγων τε πρὸς αὐτὸν εὐπόρησεν
τὴν ψυχὴν ἀνακαλούμενων ἅρτι δύπτασθαι τοῦ σώματος
μέλλονσαν καὶ τὸ σῶμα ἔρρωσεν ἐς κατοχὴν τῆς ψυχῆς.
καὶ ὁ μὲν ἔμπνους τε ἦν καὶ διανίστατο, ὁ δὲ τοὺς ὁρθέν-
τας λόγους εἰς βιβλίον κατέθετο τῶν γεγραμμένων. τῶν δὲ
60 φιλοσόφων τὰ ἀπόρρητα καλυπτόντων ἀσαφείᾳ, καθάπερ
τῶν ποιητῶν τοῖς μύθοις, ὁ Πορφύριος τὸ φάρμακον τῆς

42 cf. Porph. vit. Plot. infra 16–24T 43 sq. cf. Porph.
vit. Plot. infra 25T. Eunapius Porph. vit. Plot. fortasse false
interpretatus est. cf. Bidez 53 sq.; Cumont, REG 32 (1919) 113
n. 1 et 3 45–46 cf. Thuc. IV 24,5 52 Homer. Z 202 cf.
Homer. K 515 58–63 = 192T

45 post πορθμὸν ras. 1 vel 2 litt. A (καὶ del. ?) : habent apo-
grapha καὶ 48 αὐτῶν Giangrande : αὐτῶ A 50 λύβαιον
A : corr. A¹ 54 suppl. Giangrande : lac. 12 fere litt. A :
(καὶ αὐτίκα καταλαμβάνων) Vollebr. 55 λόγον A : corr. A²
56 ἀνακαλούμενω A : corr. A² 57 (ἀπαλλασσομένην) μέλ-
λονσαν coni. Giangrande e Plat. Phd. 70a; 84b

σαφηνείας ἐπαινέσας καὶ διὰ πείρας γενοσάμενος,
ὑπόμνημα γράψας εἰς φῶς ήγαγεν. αὐτὸς μὲν οὖν ἐπὶ τὴν
Ῥώμην ἐπανῆλθε καὶ τῆς περὶ λόγους εἶχετο σπουδῆς,
ὡστε παρήιει καὶ εἰς τὸ δημόσιον κατ' ἐπίδειξιν· τὸ δὲ 65
Πορφυρίου κλέος εἰς Πλωτίνον πᾶσα μὲν ἀγορά, πᾶσα δὲ
πληθὺς ἀνέφερεν. ὁ μὲν γὰρ Πλωτίνος τῷ τε τῆς ψυχῆς
οὐρανίῳ καὶ τῷ λοξῷ καὶ αἰνιγματώδει τῶν λόγων βαρύς
ἔδόκει καὶ πρὸς ἀνθρώπους ἐπινεύοντα, διὰ ποικίλης παι- 70
δείας πάντα εἰς τὸ εὕγνωστον καὶ καθαρὸν ἔξηγγελλεν.
αὐτὸς μὲν οὖν φησι (νέος δὲ ὡν ἵσως ταῦτα ἔγραφεν, ὡς
ἔοικεν) ἐπιτυχεῖν χρηστηρίῳ μηδενὶ τῶν δημοσίων, ἐν δὲ
αὐτῷ τῷ βιβλίῳ καταγράφει· καὶ μετὰ ταῦτα ἄλλα πραγ-
ματεύεται πολλά, δπως χρὴ τούτων ποιεῖσθαι τὴν ἐπιμέ- 75
λειαν. φησὶ δὲ καὶ δαιμόνιόν τινα φύσιν ἀπὸ λουτροῦ τι-
νος διώξαι καὶ ἐκβαλεῖν· Κανσάθαν τοῦτον ἔλεγον οἱ
ἐπιχώριοι.

Συμφοιτηταὶ μὲν οὖν, ὡς αὐτὸς ἀναγράφει, κράτιστοι τι-
νες ὑπῆρχον Πριγένης τε καὶ Ἀμέριος καὶ Ἀκυλίνος· καὶ 80
συγγράμματά γε αὐτῶν περισώζεται, λόγος δὲ αὐτῶν οὐδὲ
εἰς· πολὺ γὰρ τὸ ἀκύθηρον, εἰ καὶ τὰ δόγματα ἔχει
καλῶς, καὶ ἐπιτρέχει τοῖς λόγοις. ἀλλ' ὁ γε Πορφύριος

64 cf. Porph. vit. Plot. 2,12 (=27 T,5) 69 cf. Procl. in Tim.
II 294,32; Marinus vit. Procl. 28 fin. 72–78 cf. Wolff 152 et
Bidez 14–15 qui haec Porphyrii libro de philosophia ex oraculis
haurienda sine argumento adscribit 80 Ἀμέριος] Amelius, cf.
Porph. vit. Plot. 7,3–4 Aquilinus et Origenes Plotini discipuli
non fuerunt. Eunapius vit. Plot. 16,3 (οἱ περὶ Ἀδέλφιον καὶ Ἀκυ-
λίνον) et 14,21 fortasse false interpretatus est

62 διαπείρας Boiss. 66 Πορφυρίου] Πλωτίνου Wytt. Boiss.
Πλωτίνον] Πορφύριον Wytt. Boiss.

έπαινεῖ τοὺς ἄνδρας τῆς δεινότητος, πᾶσαν μὲν αὐτὸς ἀν-
 85 αρρέχων χάριν, μόνος δὲ ἀναδεικνὺς καὶ ἀνακηρύττων τὸν
 διδάσκαλον, οὐδὲν δὲ παιδείας εἶδος παραλελοιπώς. ἐστι
 γοῦν ἀπορῆσαι καθ' ἑαυτὸν καὶ θαυμάσαι, τί πλεῖόν ἐστι
 τῶν ἐσπουδασμένων· πότερον τὰ εἰς ὅλην φητορικὴν τεί-
 νοντα ἢ τὰ εἰς γραμματικὴν ἀκρίβειαν φέροντα ἢ ὅσα τῶν
 90 ἀριθμῶν ἡρτηται ἢ ὅσα νεύει πρὸς γεωμετρίαν ἢ ὅσα πρὸς
 μουσικὴν φέπει. τὰ δὲ εἰς φιλοσοφίαν οὐδὲ τὰ περὶ λόγους
 καταληπτόν, οὕτε τὸ ἡθικὸν ἐφικτὸν λόγῳ· τὸ δὲ φυσικὸν
 καὶ θεονομὸν τελεταῖς ἀφείσθω καὶ μυστηρίοις· οὕτω παν-
 τομιγές τι πρὸς ἄπασαν ἀρετὴν δὲ ἀνὴρ αὐτὸς χρῆμά τι γέ-
 95 γονεν. καὶ τὸ κάλλος αὐτοῦ τῶν λόγων, ἃν τις μᾶλλον ἢ
 * * τὰ δόγματα πλέον εἰς αὐτὰ ἀπιδὼν ἢ τὴν δύναμιν τοῦ
 λόγου. γάμοις τε διμιλήσας φαίνεται, καὶ πρὸς Μάρκελλάν
 γε αὐτοῦ γυναικα γενομένην βιβλίον φέρεται, ἣν φησιν
 ἀγαγέσθαι καὶ ταῦτα οὖσαν πέντε μητέρα τέκνων, οὐχ ἵνα
 100 παιδας ἔξ αὐτῆς ποιήσηται, ἀλλ' ἵνα οἱ γεγονότες παιδείας
 τύχωσιν· ἐκ φύλου γὰρ ἦν αὐτοῦ τῇ γυναικὶ τὰ τέκνα
 προϋπάρχαντα. φαίνεται δὲ ἀφικόμενος εἰς γῆρας βαθύ·
 πολλὰς γοῦν τοῖς ἥδη προπεραγματευμένοις βιβλίοις

99 sed cf. Porph. Marc 1 (= 31 T, 1-2)

85 δέ] γε V. Lundström, Eranos 5 (1903-1904) 48 : del.
 Boiss. 90 πρὸ A : corr. A¹ 91 τὰ^{2]}] τὸ Wytt. 92 τὸ
 ἡθικὸν Wytt. : τὸν οἶκον A : οἴκειον A¹ λόγῳ Wytt. : λόγον
 A 96 lac. susp. et rest. (τὰ δόγματα σπουδάζῃ, θαυμάσει, ἢ)
 Giangrande : τὰ δόγματα (θαυμάσειν δὲ τοῦτο σπουδάζων, καὶ
 πάλιν αὐτὰ δόγματα δὲ) πλέον κτλ. Wytt. : τῶν λόγων (θαυμά-
 σειν) ἃν τις μᾶλλον ἢ τὰ δόγματα (περὶ τοῦτο σπουδάζων· καὶ
 πάλιν αὐτὰ δόγματα δὲ) πλέον κτλ. Cob. 327 : τῶν λόγων, ἃν τις
 μᾶλλον ἢ τὰ δόγματα (τοῦτο καταθαμβῆται, θαυμάσει, καὶ πάλιν
 αὐτὰ δόγματα) πλέον κτλ., vel τὰ δόγματα (θαυμάσειν, εἰ μὴ
 τύχοι) πλέον κτλ. Vollebr.

θεωρίας ἐναντίας κατέλιπεν, περὶ ὧν οὐκ ἔστιν ἔτερον τι
δοξάζειν ἢ δι τι προϊών ἔτερα ἀδόξασεν. ἐν Ρώμῃ δὲ λέγε- 105
ται μεταλαχεῖν τὸν βίον.

2T. SUDA Πορφύριος IV 178,14–179,2

Πορφύριος δὲ κατὰ Χριστιανῶν γράψας, δις κυρίως ἐκα-
λεῖτο Βασιλεύς, Τύριος, φιλόσοφος, μαθητὴς Ἀμελίου τοῦ
Πλωτίνου μαθητοῦ, διδάσκαλος δὲ Τάμβλίχου, γεγονὼς ἐπὶ⁵
τῶν χρόνων Αὐρηλιανοῦ καὶ παρατείνας ἕως Διοκλητιανοῦ
τοῦ βασιλέως. ἔγραψε βιβλία πάμπλειστα, φιλόσοφά τε καὶ σ
φητορικὰ καὶ γραμματικά. ἦν δὲ καὶ Λογγίνου τοῦ κριτι-
κοῦ ἀκροασάμενος.

(P.45)	Περὶ θείων ὀνομάτων α'	
(P.26)	Περὶ ἀρχῶν β'	
(P.28)	Περὶ ὅλης σ'	10
(P.32)	Περὶ ψυχῆς πρὸς Βόηθον ε'	
(P.39)	Περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων δ'	
(P.38)	Περὶ τοῦ Γνῶθι σαντὸν δ'	

105 cf. 227T; 227aT; 289F 2T 2 cf. Suda I 138,16–17
Ἀμέλιος· Ἀπαμεύς, φιλόσοφος, μαθητὴς Πλωτίνου, διδάσκαλος
Πορφυρίου, συγχρονίσας Ἀμμωνίῳ καὶ Όριγένει 3 cf. Suda
IV 151,25 Πλωτίνος...οὐδὲ Πορφύριος διήκουσε, τοῦ δὲ Τάμβλιχος,
τοῦ δὲ Σώπατρος. II 603,22–24 Τάμβλιχος...μαθητὴς Πορφυρίου
τοῦ φιλοσόφου, τοῦ Πλωτίνου, γεγονὼς κατὰ τοὺς χρόνους Κων-
σταντίνου τοῦ βασιλέως 6 cf. Praechter, Byz Z 26 (1926) 262
π.

105 δοξάζειν] εἰκάζειν Cumont, Rev. Instr. Publ. Belg. 34
(1891) 234 106 μεταλαχεῖν] μεταβαλνεῖν prop. Giangrande :
μεταλλάσσειν Boiss. : μεταλλάξαι Ritter-Preller, Hist. Philos.
Gothae 31865, 516 : μετηλλαχέναι Wytt. 2T 6 τοῦ κριτικοῦ
om. V

- Περὶ δοκιμάτων* (P.27)
- 15 *Περὶ τοῦ μίαν εἶναι τὴν Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους αἵ-
ρεσιν ζ'* (P.30)
- Εἰς τὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ Χαλδαίου* (P.47)
- Φιλόσοφον ἴστορίαν ἐν βιβλίοις δ'* (P.22)
- 20 *Κατὰ Χριστιανῶν λόγους μὲν* (P.48)
- Περὶ τῆς Ὁμήρου φιλοσοφίας* (P.51)
- Πρὸς Ἀριστοτέλην <περὶ> τοῦ εἶναι τὴν ψυχὴν ἐντελ-
έχειαν* (P.31)
- Φιλολόγου ἴστορίας βιβλία ε'* (P.56)
- Περὶ γένους καὶ εἴδους καὶ διαφορᾶς καὶ ιδίου καὶ συμ-
βεβηκότος* (P.1)
- 25 *Περὶ τῶν κατὰ Πίνδαρον τοῦ Νείλου πηγῶν* (P.68)
- Περὶ τῆς ἑξ Ὁμήρου ὡφελείας τῶν βασιλέων βιβλία ί'* (P.50)
- Συμμίκτων ζητημάτων ζ'* (P.34)
- Εἰς τὸ Θουκυδίδον προοίμιον* (P.58)
- 30 *Πρὸς Ἀριστείδην ζ'* (P.59)
- Εἰς τὴν Μινούχιανοῦ τέχνην* (P.60)
- καὶ ἄλλα πλεῖστα, καὶ μάλιστα ἀστρονομούμενα ἐν οἷς
καὶ*
- Ἐλσαγωγὴν ἀστρονομούμενων ἐν βιβλίοις τρισὶ·* (P.65)
- 35 *καὶ Γραμματικὰς ἀπορίας.* (P.57)
- οὗτός ἔστιν δὲ Πορφύριος δὲ τὴν κατὰ Χριστιανῶν ἐφύβ-
οιστον γλῶσσαν κινήσας.* (P.48)
- Πορφύριος, δὲ τῶν Χριστιανῶν πολέμιος, ἀπὸ Φοινίκης
πόλεως Τύρου.*

32 cf. Praechter, Byz Z 26 (1926) 262

15 τοῦ ομ. V 17 τὰ] τὴν nec punct. post Χαλδ. codd.
 Adler : τὰ et punct. Vales. : vel τὰ vel τὴν ... τέχνην Hadot ap.
 Lewy² 713 n. 64 18 φιλοσόφου codd. : φιλόσοφον E, Adler,
 Segonds ἐν ομ. V 21 add. Bid. : περὶ τοῦ ed. pr.
 23–27 βιβλία ε' – βασιλέων ομ. V 34 εἰσαγωγὴ V

3aT. IBN AL-NADĪM *Fihrist* ed. Flügel I 253

Porphyry. [He lived] after Alexander and before Ammonius; [he was one] of the people of the city of Tyre; he lived after Galen, and explained the books of Aristotle; we have mentioned these in the place where we mentioned Aristotle. And in addition to this, he wrote:

5

- (P.1) the book of the *Isagoge*, on the introduction to the books on logic;
- (P.5) the book of the Introduction to the Categorical Syllogisms, translated by Abū 'Uthmān al-Dimashqī;
- (P.24?) the book of the Intelligence and the Intelligible, [which 10 exists] in an old translation;
- (P.46) two books [addressed] to Anebo;
- (P.24?) the book of Refutation of Longinus on the Intelligence and the Intelligible; seven sections in Syriac;
- (P.69) the book of the Elements; one section in Syriac; 15
- (P.22) the book of the lives of the Philosophers; I have seen the fourth section of it in Syriac
- (P.21?) Abridgment of Aristotle's Philosophy.

3aT trans. Dodge 610, Bidez Test. 4 pp. 55-56* 8-9 K.
al-madkhāl ilā al-qiyāsāt al-hamliyya 10 K. *al-Āql wal-Maqūl*
 12 *Anābū* 13 Longinus] Arabice scribuntur sine punctis
 duae primae litterae (utraque *b*, *t*, *th*, *n*, *y* significare potest). se-
 quitur littera quae *h* significat, sed puncto supra aut infra ads-
 cripto vel *kh* vel *j* significare potest. sequuntur denique litterae *s*
w (= *ū*) *s*. nomen *Longinus* valde corruptum significare videntur
 14 vel liber comprehendit septem tractatus qui omnes Syriace
 exstiterunt, vel ex pluribus tractatibus exstiterunt septem qui Sy-
 riace redditii erant 15 K. *al-istaqīsāt* = *στοιχεῖα*. 'Seeking an
Explanation' Dodge one section in Syriac] cf. ad 14 supra
 16 lives] akhbār

3aT 18 add. Dodge e codice a Flügel non adhibito

3bT. IBN AL-NADĪM Fihrist ed. Flügel I 248

Account of the Categories in the translation of Ḥunayn (P.3?)
 ibn Ishāq; among those who wrote commentaries on it
 and explained it were Porphyry ...

3cT. IBN AL-NADĪM Fihrist ed. Flügel I 249

Account of Peri Hermeneias: translated by Ḥunayn (P.4)
 into Syriac, and by Ishāq into Arabic; the commentators:
 Alexander, not extant; Yahyā al-Nahwī; Iamblichus;
 Porphyry; the compilation of Stephanus ...

3dT. IBN AL-NADĪM Fihrist ed. Flügel I 250

(P.7)

Account of the Natural Hearing: with the commentaries of a varied group of philosophers. The commentary of Porphyry on the first, the second, the third and the fourth [sections] is extant; Basil translated that.

3eT. IBN AL-NADĪM Fihrist ed. Flügel I 251

(P.9)

The book of Ethics: Porphyry wrote a commentary on it in twelve sections, translated by Ishāq ibn Ḥunayn.

3fT. IBN AL-NADĪM Fihrist ed. Flügel I 316

The books written on the interpretation of dreams: the

3bT trans. Dodge 598 3cT trans. Dodge 599 1 *bāri arminiyās* 3 Yahyā al-Nahwī Philoponus? 4 'Porphyry, a compilation; Stephanus' Dodge 3dT trans. Dodge 603
 1 Natural Hearing] *al-Samā' al-Tabī'i* = Φνοική δηρόσασις
 4 *Bāsil* 3eT trans. Dodge 606 1 K. *al-akkhlāq*
 3fT trans. Dodge 742

book of Artemidorus on the interpretation of dreams: five
(P.35a) sections. The book of sleep and awakening, by Porphyry.

3gT. IBN AL-NADĪM Fihrist ed. Flügel I 300

(P.46)? A book of criticism of the Book of Anebo by Porphyry on the interpretation of the doctrines of Aristotle in theology.

3hT. IBN AL-NADĪM Fihrist ed. Flügel I 255

I found on the back of a piece [of writing] in an ancient hand a list of the names of those whose names have come down to us from among the commentators on the books of the philosopher (scil. Aristotle) on logic and other [fields] of philosophy: they are Theophrastus, Eudemus, 5 Herminus, Jovianus, Iamblichus, Alexander, Themistius, Porphyry, Simplicius, Syrianus, Maximus, Aedesius, Lycus, Nicostratus, Plotinus.

4T. AL-QIFFI Ta'rikh al-Hukamā' ed. Lippert 256-257

Porphyry. [Porphyry] the Tyrian, one of the people of the city of Tyre, on the coast of Syria; and it is said that his name was Ammonius, and was changed; he lived after the time of Galen; he had excellence in the science of philosophy and pre-eminence in the knowledge of the system of Aristotle, and he commented on [those] of his books which we have mentioned under translations of Aristotle in the account of his books; and when it was dif-

3 K. *al-nawm wal-yaqza* 3gT trans. Dodge 705
3hT trans. Dodge 614 7 Aedesius] *Arāsis* 4T Bidez
Test. 5 pp. 57-58*

ficult for the people of his time to understand the system
 10 of Aristotle, they complained to him of this, from places
 far away from him, and they mentioned the harm that
 came to them [on account of this], and he understood this
 and said, 'The words of the wise need an introduction,
 [for] the students of our time are unable to understand
 15 them on account of the corruption of their intellects'; and
 he began to compose the book of the Isagoge, and it was
 taken from him and added to the books of Aristotle, and
 placed in front of them; and it has travelled the way of the
 sun up to our own day.

20 And among his compositions are: the book of the Isa-
 goge; the book of introduction to categorical syllogisms,
 translated by Abū 'Uthmān al-Dimashqī; and two books
 by him [addressed] to Anebo; a book of refutation of Lon-
 гинус on Intelligence and the Intelligible, nine sections,
 25 in Syriac; a book on the lives of the philosophers, of
 which I found the fourth section in Syriac; the book of
 elements, one section existing in Syriac.

20 sq Casiri hanc tabulam ex Ibn al-Nadim deprompsisse vi-
 detur. ea quae Casiri apud Bibliothecam arabico-hispanam Escu-
 rialensem I 185–187 adhibuit (= Bidez Test. 6) ex al-Qiftī cita-
 vit; ea quae apud Bar Hebraeum reperiuntur (Bidez Test. 7)
 Hist. compend. p. 84 Pococke (Latine) ex al-Qiftī pendent; ea de-
 nique quae Ḥajjī Khalifa (Bidez Test. 3) praebet ex al-Qiftī et
 Ibn al-Nadim compilavit 21 categorical syllogisms] K. al-
 madkhal ilā al-qiyāsāt al-ḥamliyya 23 Anābū Longinus]
 B.kh.yūs. alii codices habent L.h.yūs et Bimūs 24 nine] tis'
 (nine) cf. 3aT,14 sab' (seven). litteris arabicis haud sunt disting-
 uenda et saepe confusa sunt nine sections] cf. ad 3aT,14
 supra 27 K. al-istaqisāt (= στοιχεῖα) one section] cf. ad
 3aT,14 supra

DE ORIGINE ET NOMINE

5T. PORPHYRIUS vita Plotini 17,4–15

Γέγραφεν δὲ Ἀμέλιος βιβλίον δὲ ἐπέγραψε μὲν Περὶ τῆς κατὰ τὰ δόγματα τοῦ Πλωτίνου πρὸς τὸν Νουμήνιον διαφορᾶς, προσεφώνησε δὲ αὐτὸς Βασιλεῖ ἔμοι· Βασιλεὺς δὲ τοῦνομα τῷ Πορφυρίῳ ἔμοι προσῆν, κατὰ μὲν πάτριον διάλεκτον Μάλχῳ κεκλημένῳ, δπερ μοι καὶ δ πατὴρ 5 δνομα κέκλητο, τοῦ δὲ Μάλκου ἐρμηνείαν ἔχοντος βασιλέύς, εἴ τις εἰς Ἑλληνίδα διάλεκτον μεταβάλλειν ἔθέλοι. δθεν δὲ Λογγῖνος μὲν προσφωνῶν τὰ Περὶ δρμῆς Κλεοδάμῳ τε κάμοι Πορφυρίῳ 'Κλεόδαμέ τε καὶ Μάλκε' προσγραφεν, δ δὲ Ἀμέλιος ἐρμηνεύσας τοῦνομα, ὡς δ 10 Νουμήνιος τὸν Μάξιμον εἰς τὸν Μεγάλον, οὕτω τὸν Μάλκον οὗτος εἰς τὸν βασιλέα, γράφει.

5aT. SCHOL. ad vitam Plotini 17,7–12

Τὸ δὲ Πορφύριον μετακληθῆναι ἔδοξεν ἢ ἀπὸ τοῦ βασιλέως εἶναι τὴν πορφύραν ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ πορφυρίαν δνομάζεσθαι τὴν Τύρου τέχνην.

6T. DAVID in Porph. Isag. proem. 92,2–6

Ιστέον δὲ δτι Πορφυρίου μαθητῆς ἦν δ Τάμβλιχος, περὶ ὧν, φημὶ δὲ τοῦ Πορφυρίου καὶ τοῦ Ταμβλίχου, εἶπεν ἢ

5T/5aT cf. Eunapius 1T,23–27; Amelius ap. Porph. 23T,1
6T cf. Wallis, Neoplatonism 134

5T 1 ἐπεγράψαμεν codd. : corr. Nauck 2 νουμήνιον
wx^C² (in ras.) : ἀμέλιον USC^{ac} 5 μάλχῳ AEBJy : μάλχῳ
A¹J supr. R 6 μάλκον AEBJy : μάλκον A¹J supr. R
9 μάλκε AEJy : μάλκε R : μάλκε B 6T 2 δὲ] δῆ Brandis

*Πυθία ἔνθους δὲ Σύρος, πολυμαθὴς δὲ Φοίνιξ, Φοίνικα πολυμαθῆ λέγονσα τὸν Πορφύριον (ἀπὸ γὰρ Φοινίκης ἦν),
5 ἔνθουν δὲ Σύρον τὸν Ιάμβλιχον (οὗτος γὰρ Σύρος ἦν).*

7T. DAMASCUS princ. I 292,6–11

*Kai μάρτυς δὲ Ιάμβλιχος δευτέραν τῷ νοητῷ μετὰ τὴν
μίαν τῶν δλων ἀρχὴν παρεχόμενος ἐνωσιν, καὶ περὶ τὸ ἐν
ὑφεστάναι αὐτὸν πανταχοῦ διατεινόμενος καὶ ἀναπόσπαστον
εἶναι πάντη τοῦ ἐνός, καὶ πᾶσαν ἐπ' αὐτοῦ διαιρεσιν ἢ
5 διπλόην ἢ διάστασιν παραιτούμενος, καὶ πρὸς τὸν Πρεσ-
βύτην πολλὰς τοιαύτας ἀντιρρήσεις ποιούμενος.*

8aT. IOANNES CHRYSOSTOMUS in I Cor. hom. 6 PG 61,
52,31–32

Oi περὶ Κέλσον καὶ τὸν Βατανεώτην τὸν μετ' ἑκεῖνον ...

8bT. HIERONYMUS comm. in epist. ad Galat. (Proleg.)
PL 26,334C

*Bataneotes et sceleratus ille Porphyrius in primo operis
sui adversum nos libro ...*

3 cf. Philop. aet. mundi 145,3 δὲ Φοίνιξ Πορφύριος Simplic. in Phys. 95,33 δὲ φιλοσοφώτατος Π., 151,23 πολυμαθέστατος τῶν φιλοσόφων Π. 7T = 430F,10–15 5 Πρεσβύτην = Porphyrius? cf. Libanius or. 18, 178 p. 314,4 (Foerster) τοῦ Τυρίου γέροντος. cf. Theiler, Synes. 8 (= Försch. 260); Kutsch 284; Thillet, Le Néoplat. 294 et 315 8abT cf. Anastasius Sinaita hodegos XIII 8,14 Uthemann, PG 89, 233D6 (= c. Christ. F65)

3 Φοίνικα om. KT 3–4 πολυμαθῆ λέγονσα] δὲ πολυμαθῆ λέγοντι V

9T. SOCRATES hist. eccles. III 23,37-39

Nῦν δέ, ὡς ἔοικε, τὰ αὐτὰ Πορφυρίῳ πέπονθεν (sc. Ἰουλιανός). ἔκεινος μὲν γὰρ πληγὰς ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης ὑπό τινων Χριστιανῶν εἷληφώς καὶ μὴ ἐνεγκὼν τὴν δογὴν ἐκ μελαγχολίας τὸν μὲν Χριστιανισμὸν ἀπέλειπε, μίσει δὲ τῶν τυπτησάντων αὐτὸν εἰς τὸ βλάσφημα κατὰ 5 Χριστιανῶν γράφειν ἔξεπεσεν, ὡς αὐτὸν Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἔξήλεγξεν ἀνασκευάσας τοὺς λόγους αὐτοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς (sc. Ἰουλιανός) πρὸς τοὺς ἰδιώτας ὑπεροπτικῶς κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἐσχηκὼς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πάθους εἰς τὴν Πορφυρίου βλασφημίαν ἀπέκλινεν.

10

9aT. NICEPHORUS CALLISTUS hist. eccles. X 36 PG 146,
561A3-11

"Εοικε δὲ τὰ ἵσα καὶ αὐτὸς (sc. Ἰουλιανός) τῷ πατρὶ καὶ διδασκάλῳ Πορφυρίῳ παθεῖν πληγὰς γὰρ ἔκεινος ἐν Καισαρείᾳ ὑπό τινων Χριστιανῶν ἐνεγκὼν, μὴ φέρων τὴν ὕβριν, οὐα μελαγχολήσας ἔξομνυται μὲν τὸν Χριστιανισμὸν, τῷ δὲ τῶν πληγωσάντων μίσει εἰς τὸ βλασφημεῖν Χριστὸν 5 καὶ τὰς Χριστιανῶν ἐξεκυλίσθη γραφάς, ὡς φησιν ὁ Παμ-

μᾶλλον δέ, ὡς φησιν ὁ *Bataneótēs* ὁ νεαρός (cf. Uthemann ad loc., videtur esse adversarius Iuliani Hal.) *[Bataneótēs]* βιαθάνατος (= βιαιοθάνατος) false corr. Holstenius. est nomen geographicum quod vel ad Batanaiam 2 (RE III [1897] 118 pertinet (cf. Steph. Byz. 160,13-14; Socrates hist. eccl. III 23,38 [9T,2]) vel secundum G. Rinaldi (Studi Porfiriani I. Porphyrius Bataneotes, Koinonia 4 [1980] 25-37) derivatum e Bāsan (RE III 115-117) opprobrio est, 'sceleratus' significans 9T cf. Cassiodorus hist. trip. VII 2; Theodorus Lector E153 Hansen

φίλου Εύσέβιος ἀνατρέπων ἄριστα τὰς καθ' ήμῶν αὐτοῦ συγγραφάς.

10T. FRAGMENTA GRIECHISCHER THEOSOPHIEN ed. Erbse 201,1–5 (= *χρησμοὶ τῶν Ἑλληνικῶν θεῶν* ed. Buresch § 85)

"Οτι δ Πορφύριος εἰς ἐγένετο παρὰ τὴν ἀρχὴν ἐξ ήμῶν,
διὰ δὲ τὰς ἐνεχθείσας αὐτῷ, ως ιστόρησαν ἄγιοι, ὑπό⁵
τινων Χριστιανῶν ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης πληγάς
ἐν ἰδιωτικοῖς πράγμασιν ἀπέστη ἀφ' ήμῶν. φιλοχρήματος
δὲ ὡν πλουσίαν ἔγημε γυναῖκα, πέντε παίδων μητέρα,
γεγηρακυῖαν ἥδη καὶ Εβραιῶν.

11T. ARETHAS? Scholia in Luciani Peregrin. 11 p. 216,8–15 Rabe

(τὴν θαυμαστὴν σοφίαν τῶν Χριστιανῶν ἐξέμαθεν ...) μιαρὲ καὶ δλέθριε, ψεύδῃ· οὐ γάρ πως τοιοῦτο ήμιν ἔγνωσται περὶ τούτου· ἡ γὰρ ἀν οὐκ ἀπεκριψάμεθα τοῦτο, πολλοὺς καὶ ἄλλους ἐσχηκότες τοιούτους καὶ οὐδέν

10T cf. Buresch 124 n. ex Eusebio haustum esse putat v. Harnack (c. Christ. Test. XXVIIb) 4 cf. Porph. Marc. 1 p. 273,9 (31T,8) οὕτε μὴν διὰ χειμάτων περιουσίαν 5 ibid. 1–2 θυγατέρων μὲν πέντε, δυοῖν δὲ ἀρρένων οὖσαν μητέρα. cf. Eunap. vit. soph. IV 2,5 (=1T,99). Cyr. hoc matrimonium laudat, sed polemice: cf. c. Iul. PG 76, 820B ἀλλ' διτι γυναῖκας τὸ θεῖον ήμῶν δνίησι κήρυγμα, φιλοφογίας καὶ τοῦτο ποιεῖται (sc. δ Τουλιανός) πρόφασιν...Πορφύριος δὲ τὴν Μαρκέλλαν ὑπεράγασθαι μὲν τῆς φιλοσοφίας φησίν, εἰσοικίσασθαι δὲ ἀσμένως καὶ συμβιοτεύειν ἐλέσθαι γαμικῶς 11T cf. Porph. c. Christ. Test. XXIX. ex Eusebio hausisse Aretham putant v. Harnack (c. Christ. 4) et Bidez 7

10T cod. T 2 ως ιστόρησαν ἄγιοι susp. v. Harnack, c. Christ. Test. XXVIIb

τι αἰσχυνθέντες, εἰ πάλιν κυνὸς τρόπον ἐπὶ τὸ ἴδιον ἀπεῖ- 5
δον ἀπέραμα, οἱ μὲν καὶ πάντῃ πρὸς τὴν ἀρχαλαν ἀποκλή-
ναντες δεισιδαιμονίαν ὡς οὐα Πορφύριος δὲ Φοῖνιξ, οἱ δὲ
καὶ πρὸς τὸ διάστροφον τῆς καθ' ἡμᾶς ἀπενεχθέντες
θρησκείας ὡς Ὄριγένης δὲ Αἰγύπτιος.

DE PORPHYRII MAGISTRIS

12T. PORPHYRIUS contra Christianos F 39 (ap. Euseb.
hist. eccl. VI 19,5. II 2 p. 558,23-26 Schwartz)

«Ο δὲ τρόπος τῆς ἀτοπίας ἐξ ἀνδρός, ώ κάγω κο-
μιδῇ νέος ὅν ἔτι ἐντετύχηκα, σφόδρα εύδοκιμήσαντος

12T Porphyrius Origenis discipulus non fuit sed Originem Caesareae, non Alexandriae, probabiliter vidit (cf. Bidez 11 sq.; v. Harnack ad c. Christ. Test. XXV). falsa sunt quae dicit Vincentius Lerinensis commonit. 17 PL 50,663 (p. 27 Jülicher) *ait namque impius ille Porphyrius excitum se fama ipsius* (sc. Originis) *Alexandriam puerum fere perrexisse ibique eum vidiisse iam senem sed plane talem tantumque, qui arcem totius scientiae condidisset.* Vincentium ex Eusebio hausisse (vel ex Eusebio ap. Apollinarium, cf. commonit. 11) putat Rauschen (ed. Bonn 1906) cf. Porph. c. Christ. F39 ap. Euseb. hist. eccl. VI 19,8 συνῆν (sc. δὲ Ὄριγένης) τε γὰρ δεὶ τῷ Πλάτωνι, τοῖς τε Νουμηνίου καὶ Κρονίου Ἀπολλοφάνους τε καὶ Λογγίνου (Ἀλβίνου [?], cf. Waszink, Calc. Comm. intr. cii) καὶ Μοδεράτου Νικομάχου τε καὶ τῶν ἐν τοῖς Πυθαγορείοις ἐλλογίμων ἀνδρῶν ὡμίλει συγγράμμα-
σιν, ἔχοητο δὲ καὶ Χαιρήμονος τοῦ Στωικοῦ Κορνούτου τε ταῖς βίβλοις, παρ' ὧν τὸν μεταληπτικὸν τῶν παρ' Ἑλλησιν μνοτηρίων γνοὺς τρόπον ταῖς Ἰουδαϊκαῖς προσῆψεν γραφαῖς. cf. 29aT 2 dis-
ciple of Origen

11T 5 ἀπίδον cod. : corr. Rabe 6 ἀπέραν cod. : corr.
Brinkmann

καὶ ἔτι δι’ ὧν καταλέλοιπεν συγγραμμάτων εύδοκιμοῦντος, παρειλήφθω, Ὁριγένους, οὗ κλέος παρὰ τοῖς διδασκάλοις τούτων τῶν λόγων μέγα διαδέδοται.»

13T. PROCLUS in Remp. II 23,14–15

“Οτι Δημήτριος ὁ γεωμέτρης μέν, Πορφυρίου δὲ διδάσκαλος, εἰς τὴν σύζευξιν τῶν ὅμοιων ἀνάγει πάντα.

14T. PORPHYRIUS quaest. Hom. I 111,9–10 Sodano

Ἀπολλώνιος μὲν οὖν ὁ διδάσκαλος ἡμῶν, καὶ αὐτὸς συκαταθέμενος ὅτι ἐστηκεν ὁ Ἀγαμέμνων ...

15T. SUDA III 279,4

Λογγῖνος δὲ Κάσσιος, φιλόσοφος, διδάσκαλος Πορφυρίου τοῦ φιλοσόφου.

DE PORPHYRIO ET SCHOLA PLOTINI

16T. PORPHYRIUS vita Plotini 4,1–9

Τῷ δεκάτῳ δὲ ἔτει τῆς Γαλιήνου βασιλείας ἐγὼ Πορφύριος ἐκ τῆς Ἑλλάδος μετὰ Ἀντωνίου τοῦ Ροδίου γεγονὼς

13T cf. RE IV (1901) 2849 (Demetrios 118); Porph. 408F,3

14T cf. Porph. 408F,2; cf. H. Schrader, Hermes 39 (1904) 599

n. 1; E. Hefermehl, RhM 61 (1906) 299–303; Bidez 30

15T cf. Suda 2T,6; Longinus ap. Porph. vit. Plot. 19,11 (= 420F) τὴν τε παλαιὰν συνήθειαν. ibid. 20,90 (= 227aT); Procl.

in Remp. I 234,1 (= 263F) 16–24T cf. 177T; 183T; 227T;

369T; 419T